

TORSDAG 11 JULI. NR 28/2013

Kalasdags!

Sidan 5

Växte upp med 1700-talet

Sidan 6

Språket ger ingen fördel i vigselkön

Påståendet att finlands-svenska par lättare får gifta sig i de populäraste kyrkorna är en överdrift.

Sidan 4

Få är förberedda när de drabbas av en narcissist

Sidan 2

Bibeln stöder och oroar

Sidan 16

Adoptera en glömd grav

Sidan 7

Hoppas på mer hopp

Sidan 8

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Mind the gap – akta glappet

KP DET DALLRAR HETT i juli. I Kairo ry- ter massorna och petar ännu en diktator åt sidan. Arméns roll är visserligen betydande – men militärkupp eller inte så hade den aldrig skett utan det massiva trycket från folket. Närmare bestämt de unga, vars frus- tration och vanmakt var en viktig drivkraft i den revolution som ingen trodde skulle kunna hän- da bara för två år sedan.

Kolossen Egypten föll på grund av glappet, det som varje tunnelbaneresenär varnas för på olika språk i världens metropoler. ”Mind the gap”, tja- tar det brittiska bandet ideligen – akta glappet – för att hålla passagerarna alerta.

IRONISKT nog verkar Europa ha missat allvaret i ett annat lömskt glapp, nämligen den växande ung- domsarbetslösheten. Gapet mellan dem som har jobb och dem som är utan växer stadigt och ty- värr verkar klyftan också gå mellan generatio- nerna. Var femte ung europé är arbetslös. Den kalla statistiken är lätt att bekräfta i familje- och bekantskapskretsen hos de flesta: Det är oerhört svårt för unga att hitta sommarjobb, och många nytexaminerade unga har fortfarande inget an- nat i handen än sitt betyg.

DÄRFÖR BLIR kontrasten till Sommar-Finland så hisnande. Nu, i juli, slår full-fart-fram abrupt ”stopp” på många arbetsplatser. E-posten och te- lefonen dör och många som fortfarande jobbar i juli rör sig i ödsliga korridorer med en lätt skuld- medveten känsla över att det känns lite för lugnt att jobba. En känsla som bygger på förståelsen att normalläget är att leva med flåset av att man egentligen aldrig riktigt hinner med allt man ska.

Alltsammans vittnar om den obalans som träf- fande beskrivs i den allmänna kyrkobönen, där man ber både för dem som inte har något arbete och dem som har för mycket. Vår snedvridna relation till arbete är destruktiv både på mikroplan och makroplan. Vi lider av för mycket. Vi li- der av för lite. Och däremel- lan växer gapet. I de tider när kyrkan som helhet kraftigt tvingas skära i sina utgifter och tjänster visar statistis- tiken att hälften av alla an- ställda inom kyrkan är över 45, och de flesta är mellan 50 och 59 år. Tar man i beaktande att många antagligen väljer att strypa nyanställningarna kan man anta att åldersstruk- turen bland kyrkans anställda knappast föryng- ras, tvärtom. Den vägen kan bli ödesdiger ock- så för hela kyrkans trovärdighet bland de unga. Mind the gap.

SKRÄCKSCENARIOT är om den växande obalansen på arbetsmarknaden resulterar i generations- motsättningar. Där de äldre i trygg ställning be- håller sina uppnådda fördelar. Där de yngre inte ser någon annan utväg än revolt. Egypten har en lång väg att gå, och om landets saga har ett lyck- ligt slut kan ingen säga. Längre har Europa trott att sådana berättelser är utdöda här. Det är in- te alls sagt. Glapp som ignoreras kan få de mest självsäkra på fall.

”Vår snedvridna relation till arbe- te är destruktiv både på mikro- plan och makro- plan.”

PROFILEN: RAIMO MÄKELÄ
”Det finns en tydlig struktur som återkommer. Men det är alltid lika förskräckligt att höra berättelserna.”

En dold värld av lidande

Att bli offer för en narcissist drabbar inte vem som helst men kan drabba var som helst: på jobbet, i fa- miljen, i församlingen. Teol dr Raimo Mäkelä, pionjär i vårt land med att lyfta fram det problem som var okänt ännu på 1980-talet, förskönar inte sanningen för den som råkar ut för en narcissist: ”Du är illa ute.”

TEXT OCH FOTO: ROLF AF HÄLLSTRÖM

Raimo Mäkeläs råd till den som drab- bas av en narcissist har fyra steg.

För det första: Det är ett dolt problem. Gör dig medveten om vad det är fråga om. Litteratur och samtal med sakkun- niga är till stor hjälp. För det andra: Stå på dig och kämpa, om du kan. För det tredje: Om du inte klarar av att kämpa så fly. Lämna jobbet, ta ut skilsmässa.

Om du varken kan kämpa eller fly är du verkligen illa ute. Gör klart för dig själv varför du står kvar i en situa- tion där du lider. På något sätt måste du klara av att lyfta dig själv över lidandet.

– Det där sista är egentligen en lo- gisk paradox, säger Mäkelä som hämt- tat tanken av den österrikiska psyki- atern **Viktor Frankl**.

Frankl skrev som bekant sina böck- er mot bakgrunden av sina upplevel- ser i nazisternas koncentrationsläger. Också för narcissistens offer kan det bli en fråga om liv och död.

En värld av osägligt lidande

Raimo Mäkelä har under ett kvarts se- kel varit verksamhetsledare för Suomen Raamattuopisto i Grankulla, den äldsta bland de organisationer som kallas den femte väckelserörelsen. Han är fortfa- rande ordförande för Säningsmannen, en annan gren av samma väckelserö- relse och ett av kyrkans sju missions- sällskap. Lekmannarörelsen har tio- tals vängrupper på många orter men

inga egna präster och ingen egen sa- kramentsförvaltning.

– Vi håller oss till kyrkans ämbete, säger Mäkelä och tar helt avstånd från Lutherstiftelsen som fungerar som en egen kyrka.

– Vi uppmanar våra vänner att ta an- svar för kyrkan och vara aktiva i för- samlingen. ”Med kyrkan men inte un- der kyrkan”, lånar han de tyska pie- teisternas slogan.

Bibelinstitutet i Grankulla ordnar mentalhelsodagar varje höst. Ett år höll Mäkelä ett föredrag om narcissism och fick en del respons av människor som mädde illa men inte förstod var- för. De upplevde att de blivit orätt be- mötta men sökte orsaken i sig själva. Efter föredraget förstod de bättre. De hade råkat ut för en narcissist.

Ända in på 1980-talet var narcissism ett ganska okänt fenomen – så Mäke- lä tog sig tid att skriva en bok. Det ha- de han gjort också tidigare: tjugota- let böcker om vad det är att vara kris- ten. Dessutom har han översatt när- mare 50 titlar.

– Dörren öppnades till en värld av osägbart lidande, säger Mäkelä. Ett li- dande som var dolt för andra männis- kor och till och med för den lidande själv.

I boken beskriver han ett antal nar- cissistiska personlighetsdrag, men sådana är svåra att se. Typiska be-

teendemönster är däremot synliga. Mäkelä har beskrivit ett sextiotal, till exempel överbetonad egocentricitet, själviskhet och hänsynslöshet. Bo- ken är uppe i sin tionde upplaga och har översatts till flera språk, dock in- te till svenska.

Återkommande mönster

När Mäkelä i dag lyssnar på vad off- ren har att berätta vet han vad som ska komma. Det gäller i ännu högre grad den bok som han skrev för tre år se- dan om män som kommit att gifta sig med narcissistiska kvinnor. Den boken byggde på mer systematiska intervjuer.

– Det finns en tydlig struktur som återkommer. Men det är alltid lika för- skräckligt att höra berättelserna.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn (09) 612 615 33/ 040 153 0313 may.wikstrom@kyrk- pressen.fi	Redaktion i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A 68600 Jakobstad gsm 050 585 6460	Johan Myrskog tfn (09) 612 615 52	Layout: Malin Aho
Redaktion i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors Tfn (09) 612 615 49 Fax (09) 278 4138	Redaktörer: e-post: fornamn.efter- namn@kyrkpressen.fi	Michaela Rosenback tfn (09) 612 615 51	Utgivare: Fontana Media Ab
E-post: redaktionen@ kyrkpressen.fi	Sara Ekstrand tfn (09) 612 615 54	Johan Sandberg (Österbotten) gsm 050 585 6460	Bank: Sampo IBAN: FI34 8000 13011585 40 BIC: DABAFIHH
	Rolf af Hällström tfn (09) 612 615 53	Sofia Torvalds tfn (09) 612 615 54	Paradbild: Christa Mickelsson
		Webbredaktör: webred@kyrkpressen.fi	Tryck: Botnia Print, Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör: Erika Rönngård tfn (09) 612 615 50, annons@kyrkpressen.fi	via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och rad- annonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annon- ser sker senast torsdag veckan före.	Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@ kyrkpressen.fi	Prenumerationer och adressändringar: tfn (09) 612 615 50, prenumeration@ kyrkpressen.fi . Adressändring sker auto- matiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontak- tar du oss.
Annonspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm Moms 24% tillkommer Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms. Lämna in din annons utan extra kostnader	Leif Westerling, gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138	Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018	Prenumerationspriser: Finland & Norden 69 € Utlandet 84 €

Det finns maktutövare också i kristna sammanhang. Predikanter eller präster som betonar sig själva och sin vilja, som inte ger rum för den som lyssnar. Som låter förstå att åhörarna inte tänker rätt, att de måste ha just de känslor som predikanten matar dem med. En predikant som vill bli beundrad av sina anhängare.

Till bilden hör att narcissisten alltid utnyttjar sina offer, ekonomiskt och till och med sexuellt. Det sker alltid fördolt, den som utnyttjar medger det aldrig.

Mäkelä är försiktig med att göra själva makten till ett fel. Maktstrukturer är nödvändiga, någon måste bestämma i familjen, i arbetsgemenskapen, i församlingen. Men makt innebär aldrig rätt till godtycke.

NARCISSISTISKA PERSONLIGHETER kan bli farliga för att de inte erkänner några gränser, säger Raimo Mäkelä som bland tjugotalet andra verk skrivit två böcker om narcissism.

– Makten är en tung plikt, sade redan Augustinus. Men om en människa med makt inte är ödmjuk blir han farlig. Och för en narcissist är makt alltid ett självändamål.

Hamnar man i arbetslivet under en chef och det inte känns rätt finns det kännetecken som kan iakttas.

– Ett tecken är om chefen tar åt sig mycket lätt, är lättstött. Talar mycket om sig själv, upphöjer sig själv, använder ordet jag väldigt mycket, ställer krav och inte kan sätta sig in i andra människors situation.

Han använder sig av sådan makt som inte tillkommer honom, vill ha mer men är aldrig nöjd eller tillfredsställd. Det som gör det farligt är att en narcissistisk person inte erkänner några

gränser. Det är alltid fråga om psykiskt våld. Men han kan mycket lätt över-skrida yttre gränser och bli våldsam,

Man kan se på narcissismen som en slags utvecklingsstörning, personen har stannat på barnets nivå i något hänseende. Det är inte en människas eget fel att hon har en narcissistisk natur.

– Men också en egoistisk människa bär fullt ansvar för sitt beteende, understryker Mäkelä. Narcissistiskt beteende är alltid orätt och ur kristen synpunkt alltid en synd.

Dessvärre finns det en liten narcissist i oss alla, säger Mäkelä och ger ett teologiskt köttben att tugga på:

– Narcissismens kärna finns hos Adam och kommer från paradiset. Adam ”ville själv” ...

RAIMO MÄKELÄ

TEOLOGIE DOKTOR, LUTHERSK PRÄST, LÅNGVARIG LEDARE FÖR BIBELINSTITUTET SUOMEN RAA-MATTUOPISTO I GRANKULLA

FÖRFATTAT TJUGOTALET BÖCKER, BLAND ANDRA TVÅ OM NARCISSISM. ÖVERSATT NÄRA FEMTIO BÖCKER TILL FINSKA

ORDFÖRANDE FÖR SÄNINGSMANNEN, ETT AV KYRKANS SJU MISSIONSSÄLLSKAP

Pörtom kyrka får nya bräder

RENOVERING. Trots att Museiverket först motsatte sig att de gamla bräderna på Pörtom kyrka byts ut gav de tillslut med sig.

Nu ska alltså de bräder som är i så dåligt skick att det inte är någon idé att måla över dem bytas ut mot helt nya. De rötskade partierna kom fram helt och hållet först när fasaden skrapades ren från målfärg.

– Det är inte så mycket som var ruttet och måste bytas ut, säger församlingsmästare **Chamilla Sjöbacka** till tidningen Syd-Österbotten.

De nya bräderna kommer ur samfällighetens egna skog och är 7,80 meter långa och 25 centimeter breda. Vad kostnaderna för hela arbetet blir vet man inte ännu.

Tveksamt med syndaförlåtelse

ABSOLUTION. Uleåborgsbiskopen **Samuel Salmi** gjorde kyrkohistoria genom att vara den första utanför gammallaestadianernas krets som fick vara liturg vid väckelserörelsens sommar-möte. Men i en intervju för webbsajten Kotimaa24 låter rörelsens verksamhetsledare **Tuomas Hänninen** förstå att biskopen inte är troende nog. För att syndaför-

SAMUEL SALMI. FOTO: STUDIO PSV/ REIJO KOIRIKIVI

låtelsen ska gälla bör den som uttalar absolutionen tillhöra rörelsen.

Samtidigt ber Hänninen om ursäkt om han uttalat sig sårande och lovar diskutera frågan vidare med biskopen.

Att ge absolution efter syndabekännelse är en central sak i gammallaestadianernas teologi. Pastor Johannes Alaranta som

forskat i rörelsens biktuppfattning säger att Hänninen är mycket hederlig i sitt uttalande. Enligt rörelsens församlingssyn begränsas de sant troende till den egna rörelsen. Då står biskopen utanför.

Gammallaestadianerna är vår kyrkas största väckelserörelse men fungerar internt som ett eget kyrkosamfund.

SOMMAREN ÄR bröllorens högsäsong och speciellt i södra Finland gäller det att vara ute i god tid om man vill vigas i någon av de populäraste kyrkorna. Ofta bokar paren tid för vigsel redan ett år på förhand. FOTO: KP-ARKIV/ MIRA STRANDBERG

Ovanligt att gena i vigselkön

VIGSEL. Kampen om de populära vigselkyrkorna är hård och bokningarna sker ofta ett år i förväg. Men ryktet om att finlandssvenska par får gå före i kön är överdrivet.

TEXT: MICHAELA ROSENBACK

Förra veckan skrev Yle på sin webbplats att köerna till de populäraste kyrkorna, främst i södra Finland, kan vara långa men att de som hör till en svensk församling har förtur när det gäller att boka tid för vigsel. Orsaken till det här uppges vara att de finlandssvenska församlingarna inte har någon hemkyrka och därmed ges församlingens medlemmar möjlighet att boka en vigsel i vilken kyrka som helst inom församlingens område. Att det skulle röra sig om en språklig fördel är ändå överdrivet menar de kyrkoherdar som KP talat med.

– Det handlar inte alls om att finlandssvenskarna skulle gå före i kön eller vara privilegierade på något sätt,

”I regel är det nog ändå så att alla brudpar, också utanför vår församling, får de tider de önskat.”
Tomas Ray

säger **Roger Rönnberg**, kyrkoherde i Esbo svenska församling.

De flesta önskemål uppfylls

Snarare handlar det om att de svenska församlingarna är färre och därmed täcker ett större område.

Till exempel har ett svenskspråkigt par som bor på Drumsö i Helsingfors möjlighet att gifta sig i den populära Johanneskyrkan eftersom Drumsö hör till Johannes församlings område. Ett finskt par på Drumsö har istället Drumsö kyrka som sin hemkyrka. Det hindrar dem ändå inte från att ansöka om att få gifta sig i Johanneskyrkan, men de får ingen förtur när vigseltiderna delas ut.

– I princip är det så att medlemmar i Johannes församling och Helsingin Tuomiokirkkoseurakunta har förtur vid utdelandet av vigseltider i Johanneskyrkan men i regel är det nog ändå så att alla brudpar, också utanför vår församling, får de tider de önskat, säger **Tomas Ray**, t.f. kyrkoherde i Johannes församling.

Sällsynt med församlingsbyte

Yle uppger också att det här ska vara en orsak till att finskspråkiga par nu byter

I JOHANNESKYRKAN, en populär vigselkyrka i Helsingfors, försöker man se till att alla brudpar ska få den tid de önskar. FOTO: KP-ARKIV

församling till en svenskspråkig för att få gå före i kön. Det fenomenet känner man ändå inte till varken i Johannes församling, Vanda svenska församling eller Esbo svenska församling.

– De som bor inom församlingens eget område har förtur då det gäller att boka en vigsel i Esbo domkyrka men jag skulle inte tala om att det lönar sig för finska par att byta församling enbart av den orsaken. Och det är nog inte heller

många som gör det, säger kyrkoherde Roger Rönnberg.

T.f. kyrkoherde i Vanda svenska församling, **Anu Paavola**, bekräftar att det bara är enstaka par som inte får sitt förstahandsval.

– Sommarlördagarna i de allra populäraste kyrkorna hör till de mer knepiga tidpunkterna men vi brukar nog lyckas hitta en tid åt de flesta. Man är ju inte på något sätt tvungen att gifta sig i sin hemkyrka och trenden är snarare den att man vill gifta sig på den plats där man vuxit upp.

Om man kan tänka sig att gifta sig någon annan dag än lördag och inte kräver någon av de populäraste kyrkorna finns det inom alla de tre församlingarna fortfarande möjlighet att få en tid i sommar.

– Vill man bli vigd om, låt oss säga, tre veckor i Vanda så hittar vi nog en ledig kyrka, säger Anu Paavola.

Då kan det faktiskt vara så att det är svårare att hitta en passande och ledig festlokal.

– Ibland kan det också ställa till problem om man vill ha någon särskild präst eller kantor. Även vi har semester sommartid, säger Tomas Ray.

TINGSRÄTT SKADESTÅND

Uppsagd vill ha ersättning

Den kyrkoekonom som för drygt fem år sedan blev uppsagd från Jomala församling på Åland kräver nu skadestånd från sin tidigare arbetsgivare Finström-Geta församling. Hon kräver att för-

samlingen ersätter henne med 165 000 euro, en summa som grundar sig på den lön hon skulle ha haft om hon hade fortsatt sin tjänst vid Jomala församling.

Den före detta kyrkoekonomen menar att Finström-Geta församling har kommit med falska

påståenden i polisförhör och därmed saknat grund för den polisanmälan om grov förskingring som senare ledde till uppsägningen från Jomala församling.

Tidigare i vår stämde hon också Jomala församling på 24 000 euro. Nu är det upp till tingsrätten att behandla ärendet.

CITAT PSALMBOK

För mig kan en psalm ge mer än en predikan. Och orden betyder mer än melodin.

Siw Högnäs, nyhetschef på Österbottens Tidning.

FAMILJETVIST MANDELA

Ber familjen att sluta fred

Twisten om var familjen Mandelas avlidna ska begravas har fått också ärkebiskop **Desmond Tutu** att reagera.

Ärkebiskopen vädjar till familjen att sluta fred och ber dem att inte bara tänka på sig själva. Han säger också att deras offentliga gräl är nästan som att spotta **Nelson Mandela** i ansiktet och ber dem att inte smutskastas hans namn.

Ärkebiskopen Desmond Tutu har, precis som Mandela, tilldelats Nobels fredspris för sin fredliga kamp mot apartheidregimen i Sydafrika.

3 FRÅGOR OM

Sned kyrka i Replot

Replot kyrka i Korsholm, Österbotten, har nyligen blivit vald till en av landets vackraste skärgårdskyrkor av Kyrkostyrelsens överarkitekt Antti Pihkala. Vad tror du är orsaken till det, Barbro Lähdesmäki, kyrkvaktmästare i Replot församling?
Jag tror att den främsta orsaken är den trevliga färgsättningen och att kyrkan är stor och ljus. Det känns behagligt att vara där.

Replot kyrka är lite speciell i och med att den lutar märkbart mot söder. Varför gör den det?
När kyrkan byggdes år 1781 blev det ett konstruktionsfel med tapparna som håller ihop timret. Det ledde till att kyrkan började luta. 50 år efter att kyrkan byggdes försökte man rätta till felet men resultatet blev inte så bra. År 1992 gjordes ytterligare en renovering men då ville man inte längre rätta upp kyrkan utan såg bara till att stötta upp den så att den inte skulle rasa. Att den lutar lite är en del av charmen.

Hur brukar besökarna reagera på att kyrkan lutar?
De brukar tycka att det är fascinerande och roligt. Oftast märker de inte det genast eftersom altartavlan också hänger snett och ser ut att vara i balans med väggarna. Men när man tittar på takkronorna, som naturligtvis hänger rakt ner, kan man nog se att kyrkan lutar.

MICHAELA ROSENBACK

Härliga sommartårtan

KYRKKAFFE. Sommartårtan med jordgubbar och maräng kan göras själv eller med hjälp av halvfabrikat.

TEXT OCH FOTO:
KARIN ERLANDSSON

Pepparkakskryddan passar överraskande bra mitt på sommaren, tillsammans med jordgubbar och lemon curd blir den närmast pikant.

Näst efter smaken är det bästa med den här tårtan att alla komponenter finns som halvfabrikat. Marängbottnar finns på kexhyllan, lemon curd brukar finnas bland marmeladerna och chokladmoussen finns på påse.

Använd båda påsarna chokladmousse och vispa ner pepparkakskryddan tillsammans med pulvret, följ annars beskrivningen på förpackningen.

Det går förstås också bra att byta ut någon del av kakan mot halvfabrikat, och laga det som verkar roligast själv.

De enskilda delarna kan göras långt på förhand; marängbottnarna upp till en månad före servering, lemon curden och moussen några dagar före servering. Däremot ska tårtan monteras ihop strax innan den serveras.

Delarna går utmärkt att frakta var för sig till otillgängliga stugor och badstränder, för att monteras ihop på plats.

Tårtan är glutenfri och laktosfri om laktosfri gräddde används.

Karins kyrkkaffe

är en serie recept och tips på goda bakverk som lämpar sig exempelvis för kaffestunden efter gudstjänsten. Läs mera recept på Karins blogg:
lopptorget.ratata.fi

DEN HÄR tårtan kan monteras ihop var som helst, också på stranden.

SOMMARTÅRTA MED PEPPARKAKSKRYDDA

CHOKLADMousse:

- 2 dl gräddde
- 1 dl socker
- 1 dl kakao
- 1 tsk pepparkakskrydda

• **Blanda alla** ingredienser i en skål. Vispa inte, bara rör om med en gaffel så att blandningen är någorlunda jämn. Ställ skålen i kylskåpet 1–2 timmar.

• **Vispa den** därefter till mousse – det går snabbt också med laktosfri gräddde.

MARÄNGBOTTNAR:

- 3 äggvitor
- 2 dl socker
- 1 tsk ättika

• **Rita två** rundlar på ett bakplåtspapper med hjälp av en tallrik.
• **Sätt ugnen** på 125 grader.
• **Vispa äggvitorna** hårt.

- **Tillsätt sockret** och ättikan lite i taget. Vispa tills smeten är glansig.
- **Lägg smeten** i en spritspåse, ingen tyll (munstycke) behövs.
- **Spritsa ut** smeten i en rund spiral med början i mitten av den ena utritade rundeln. Gör likadant i den andra rundeln.
- **Spritsa ut** små marängar om det blir smet över. De kan man garnera med eller äta som sådana.
- **Grädda i** nedre delen av ugnen cirka en timme, tills marängerna lossnar från pappret utan problem.

LEMON CURD:

- 2 citroner
- 2 ägg
- 2 dl socker
- 100 g smör

• **Riv skalet** av citronerna och pressa ner saften i en kastrull. Blanda ner ägg och socker och låt sjuda under

kraftig omrörning cirka 20 minuter. Det är viktigt att röra hela tiden för att inte äggen ska koagulera. Då krämen tjocknat tar du kastrullen från plattan och rör ner smöret. Låt svalna.

Dessutom:

- 400 g jordgubbar
- 3 dl gräddde

Montering:

- **Vispa** grädden.
- **Lägg en** marängbotten på ett serveringsfat.
- **Bred på** först lemon curd, därefter ett tjockt lager chokladmousse. Skiva över hälften av jordgubbarna och klicka ut hälften av grädden.
- **Lägg den** andra marängbotten ovanpå och upprepa proceduren.
- **Servera** genast.

RELIGIONSUTÖVNING BARN

Åldersgräns för religion

I Sverige pågår just nu en debatt om huruvida man borde införa en tolvårsgräns för religiös utövning.

Det är den tidigare riksdagsledamoten för Vänsterpartiet, **Margó Ingvarsson**, som i tidning-

en Dagen skriver att en åldersgräns kan fungera som en tankeställare för både föräldrar och trossamfund samt uppmuntra ett kritiskt och självständigt tänkande. Ingvarsson skriver också att vuxna, genom att synd- och skambelägga samt hota med straff i livet efter döden, kan skada barnen.

Artikeln har väckt uppmärksamhet på flera håll. En av dem som ifrågasätter Ingvarssons förslag är psykologen **Alf B Svensson**. Han skriver att samhället och kyrkan på alla sätt ska bekämpa andliga övergrepp på barn men att det är en helt annan sak att förbjuda föräldrar och tros-

DEBATTEN SOM tagit fart i Sverige handlar om ifall det borde finnas en åldersgräns för religionsutövning. FOTO: KP-ARKIV

samfund att ge barn under tolv år andlig vägledning. Han refererar också till FN:s barnkonvention som säger

att alla barn har rätt till en andlig och moralisk utveckling. Svensson påpekar att det här ändå inte innefattar att föräldrar har rätt att tvinga på barnen sin tro eller otro, men att om vuxna väljer att inte vägleda barnen utifrån den tro och de värderingarna de har så svider de barnen.

Anar Gud i skapelsen

TRO. Han växte upp i två kulturer: den ena var livet på storgodset Tervik och den andra var livet utanför trädgården, där allmogen huserade. Av sin mor fick han i arv en kristen övertygelse som han hållit fast vid hela sitt liv. En kvinnlig teolog kom med de förlösande orden som avslutade en mångårig troskris.

TEXT OCH FOTO: **TOMAS VON MARTENS**

Jag har förberett mig inför intervjun med **Louis Ehrnrooth** genom att läsa om honom i **Karin Granlunds** bok *"Prins i en värld som inte fanns. Om en adels-gosses uppväxt på storgodset Tervik i 1920-40-talets Finland"*. Ehrnrooths liv spänner över en så lång tid och är så innehållsrikt att det känns djupt orättvist att försöka klämma in hela hans livserfarenhet i en liten tidningsintervju.

Vi sitter hemma hos honom i Bagnäs, Pernå. Jag förklarar dilemmat för honom. Ehrnrooth väljer då ämnet själv och berättar att han är uppvuxen i två kulturer.

– Den ena kulturen var den som fanns i den ”stora byggnaden”, som jag kallar huvudbyggnaden på Tervik gård, och den andra kulturen den som fanns utanför trädgården – allmogekulturen, representerad av de anställda på gården, berättar Ehrnrooth.

Kulturen i den stora byggnaden var influerad både av hans far och mor. Hans far **Alexander Kasimir Ehrnrooth** (1869–1950) representerade den gamla svenska godsägararistokratin med en mycket konservativ samhällssyn. Dess tankar och levnadsmönster sträckte sig tillbaka till 1700-talets svenska ståndssamhälle och ännu längre bakåt i tiden.

Louis mor **Kajsa-Lisa Ehrnrooth** (född **Carlson** 1900–1973) representerade en stadsborgerlig kultur med större öppenhet för framsteg och förändringar, en kultur som tog fasta på andlighet och kristna grundvärden.

När Louis var fem år fick han lära känna **Herbert Enberg** som var son till kreatursskötare **Evert Enberg**. Louis hade ibland träffat andra barn som besökt gården men han hade ingen jämnårig vän att leka med.

– Herbert var ett år äldre än jag. Mina föräldrar tyckte att Enbergs barn var väluppfostrade så han fick bli min lekkamrat. På vissa bestämda dagar och tider fick vi leka tillsammans, berättar Louis.

Med tiden utvecklades relationen till en livslång vänskap mellan Herbert och Louis.

– Jag hoppas jag får träffa honom på mitt 90-årskalas. Herbert blev fönstret till den andra kulturen för mig. Han berättade för mig om allt sådant som man inte fick tala om i den stora byggnaden. Jag fick också lära mig den lokala dialekten som i dag nära på dött ut.

Inspektör på Tervik

År 1949 var Louis 26 år och färdigutbildad agronom. Egentligen hade han funderat på att arbeta som konsult och resa omkring i landet och se andra gårdar.

– Det hade kanske varit mera givande för egen del. Men jag ville komma hem till pappa som behövde mig, han hade redan fyllt åttio år. Vi hann arbeta tillsammans i ett år.

”Då märkte jag att jag inte visste hur jag skulle berätta om min tro. Jag hade inga ord. Det gjorde mig orolig.”

Louis Ehrnrooth

LOUIS EHNRROOTH ärvde utgård Bagnäs efter sin far. Louis hade drömt om Bagnäs alltsedan han som 16-åring gick nattvakt på Tervik under vinterkriget.

Louis äldre halvbror **Gösta Ehrnrooth** ärvde huvudgården på Tervik och blev husbonde. Louis fortsatte som hans inspektör och skötte även systemen Mimis åkrar som han arrenderat.

– 1953 flyttade jag med min mamma Kajsa-Lisa till huset i Bagnäs som jag låtit bygga.

Louis gifte sig ett år senare med **Alma Myrntinen** som var femton år äldre än han och som redan varit gift två gånger tidigare. Från alla håll hade Louis blivit avrådd från att gifta sig med Alma.

– Det var ett synnerligen lyckligt äktenskap. Vi hade det bra tillsammans. Det är nu tretton år sedan hon dog, berättar Louis.

De första åren var det hårt arbete och långa dagar på Bagnäs.

– Det blev lättare när vi sålde korna och utackorderade åkrarna.

Samma tro som mamma

Louis har under hela sitt liv haft en fast kristen övertygelse.

– Den fick jag inympad redan som barn av min mamma. Grunden finns där och sedan har jag naturligtvis byggt på med eget.

Louis ser naturen som skapelsen och

anar Gud och Guds skapande i allting när han rör sig i naturen.

1971 låg Louis på sjukhus för en ryggoperation. En av sjuksköterskorna ville veta mer om hans tro. Själv meddelade hon att ”mä en usko mihkään” (jag tror inte på någonting).

– Då märkte jag att jag inte visste hur jag skulle berätta om min tro. Jag hade inga ord. Det gjorde mig orolig, berättar Louis.

Han konsulterade många präster och fick många vänliga råd, men ingenting som hjälpte honom i hans troskris. De förlösande orden fick han först fjorton år senare av en kvinnlig teolog. Det var när han lärde känna **Birgitta Grönvik** som var kurssekreterare på Lärkkulla.

– Först kom också hon med traditionella svar som inte hjälpte mig. Men när hon sade att ”hon tror ändå” så löste sig mitt problem på en halv sekund, säger Louis.

Med Birgitta Grönvik samarbetade Ehrnrooth i många år med att arrangera seminarier för jordbrukare på Lärkkulla. Den tvivlande sjuksköterskan ringde några år efter sjukhusvistelsen och berättade att ”nyt minä uskon” (nu tror jag). Hon hade kom-

mit till tro tack vare att hon lärt känna Louis. Louis och Alma blev senare bjudna på hennes bröllop och de höll kontakten.

– Men det gick dåligt för henne senare på grund av alkoholmissbruk. Hon gifte sig med en alkoholist, berättar Louis.

Jag frågar efter något visdomsord men trots ett långt och rikt liv har inte Ehrnrooth några att dela med sig.

– Jag skulle gärna dela med mig om jag skulle ha något.

LOUIS EHNRROOTH

- Född 13 juli 1923.
- Agronom, inspektör på Tervik gård i Pernå åren 1949–1953.
- Änkling efter Alma Ehrnrooth (1909–1999).
- Bor på Bagnäs gård sedan 1953.
- Boken *Prins i en värld som inte fanns. Om en adelsgosses uppväxt på storgodset Tervik i 1920–40-talets Finland* handlar om Louis Ehrnrooths liv. Författare är Karin Granlund (utkom 2012).

EUGÉN SÖDERSTRÖM, Seija Johnson och Mikko Himanka är några av författarna till boken om gravgårdarna i Karleby.

Gravgårdarna berättar

Adoptera en grav. Den uppmaningen går nu ut till föreningarna i Karleby. Den första graven är redan adopterad.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

I Karleby, som på många andra orter, finns gravar som inte längre sköts. Nu försöker man engagera föreningar att adoptera en grav. Föreningen Kokkolan senioriopettajat har redan gjort det.

– Det började med att en kvinna ringde mig och berättade att en lärarinna som är välkänd bland Karlebyborna, **Leila Sandelin**, saknar anhöriga som kunde sköta hennes grav. Kvinnan frågade om inte föreningen kan åta sig att sköta graven, berättar **Marja-Leena Seppänen**.

– Jag fick styrelsen med på noterna och det känns bra för mig som inflyttad att ha en grav att pyssla om här.

Adoptionstanken lanserades samtidigt som boken *I vigd jord. Karlebys fyra gravgårdar: Katarine, Marie, Elisabeth och Anna* utkom veckan före midsommar. Boken har Karleby kyrkliga samfälligheten gett ut i samarbete med K.H. Renlunds museum på både

MIKKO HIMANKA vid en av de mera udda gravstenarna på Marie gravgård. Skyddsskårens kanonartilleri gjorde minnesmärket över väbelen Aatu Oikemus (1890–1932).

finska och svenska. Den har skrivits av prosten **Mikko Himanka**, pensionerad kyrkoherde i Lochteå, forskarna **Eugen Söderström** och **Teppo Jokinen** samt **Seija Johnson** från K.H. Renlunds museum.

På vandring på gravgården

Boken tar läsaren på vandring både genom begravningsväsendets historia och genom gravgårdarna i Karleby.

– Samfälligheten i Karleby har gjort något som församlingar sällan brukar göra, producerat en bok om begravningsplatserna. Begravningsplatserna

”Begravningsplatserna återspeglar på ett djupare plan de människor som levtt länge före oss.”

Kristiina Ahmas

har en stor kulturhistorisk betydelse. De är stadens spegel och återspeglar på ett djupare plan de människor som levtt länge före oss, säger **Kristiina Ahmas**, museichef på K.H. Renlunds museum.

Även om boken tjänar som en guide över gravgårdarna i Karleby förslår Mikko Himanka att församlingarna kunde ge ut en mer praktisk guide för vandringar på gravgården – sen när denna bok är slutsåld.

Den äldsta av de fyra gravgårdarna i Karleby är Katarine.

– Jag vill påstå att det är den äldsta gravgården i Finland som ligger utanför stadens centrum, säger Söderström.

Då pesten hotade landet 1772 beslöt kyrkorådet att alla som dött inom det gångna året skulle begravas på Skolbacken.

– Sitt namn har den troligen fått efter **Catharina Pattlin** som testamenterade sin egendom till kyrkan 1773.

Även Marie är en av de äldsta begravningsplatser i landet som inte ligger i centrum eller intill kyrkan.

– Jag har inte funnit några dokument på när den togs i bruk, säger Himanka. Sannolikt var det här soldater som stupat i 1808–09 års krig begravdes i massgravar.

På Marie finns också hjältegravarna. Enligt Himanka är det ovanligt att de placerats så långt från kyrkan. Bakom begravningsplatsen finns också ett

område där 657 sovjetiska soldater ligger begravda. De gravarna härstammar från det krigsfängesjukhus som verkade i Karleby under kriget.

En av Marie gravgårds kännetecken är de 26 vita gravstenarna av marmor, de så kallade kaptensgravarna. Gravarna härstammar från segelfartygsperioden i slutet av 1800-talet.

Marie har också ett speciellt område där barn ligger begravda. Det uppstod sannolikt av praktiska skäl under de senaste krigen. Barndödligheten var stor under gångna tider och ett barns grav tar mindre utrymme än en vuxens.

Den mest berömda personen som begravts på Marie anses vara balettansören och konstskrinnskoåkaren **Jackson Haines** (1840–75). Amerikanen Haines, som avled i tuberkulos, anses vara den moderna konstskrinnsörens fader.

På Marie kan man också se flera av skulptören **John Munsterhjelm**s gravmonument från 1900-talet. Det är även han som gjort frihetsmonumentet i Karleby.

Också Säkabon **Otto Dahlqvist** har gjort ett tiotal gravstenar i betong som finns på Elisabeth och Marie.

– Men i övrigt har stenhuggarna i Karleby inte gjort reklam för sig på gravstenarna, säger Himanka. Endast Bröderna Friis har gjutit in sin logo på järnkorsen.

FÖDELSEDAGSBARN. Det har snart gått fyra år sedan Björn Vikström blev vigd till biskop för Borgå stift. Den 17 juli fyller han 50 år.

Vill ingjuta hopp och framtidstro

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

Vi träffas i biskopens arbetsrum i Borgå en av de där försommardagarna då värmen är tryckande. Rummet ligger än så länge i skugga men snart ska den stekheta solen lysa in genom det lilla fönstret på domkapitlets södra sida. **Björn Vikström** slutför som bäst det som hamnat på hög inför semestern. Snart väntar ledighet och Kumlinge. För det är på den lilla ön i den åländska skärgården man hittar biskopen och hans familj om somrarna.

– Som barn tillbringade jag stora delar av sommaren på sommarstugan på Kumlinge. Där skapade mormor och morfar i tiderna sitt sommarparadis.

– Mamma var folkskollärare och hade möjlighet att vara ute med oss barn hela lovet. Där växte vi syskon och kusiner samman. Vi lärde oss vad det var att jobba tillsammans. Det fanns alltid något att göra där ute, om det så var att sköta båtar, rensa fisk eller skrapa målfärg från hus.

Efter att i tjugofem år delat på två stugor med sina syskon och deras familjer lät Björn Vikström och hans fru **Maria Björkgren-Vikström** för några somrar sedan bygga en egen.

– Tiderna förändras och det är inte alltid våra barn har möjlighet att komma ut för längre tider. De jobbar om somrarna och har annat program. Jag hoppas ändå ha kunnat ge vidare en känsla av kontinuitet, en trygg punkt.

Rotlös

Förutom sommarstugan är den där fasta punkten ingen självklarhet för Björn Vikström.

– Jag är född i Åbo och uppvuxen i Borgå. På somrarna var vi på Kumlinge. Jag har släkt i Österbotten och min fru har ännu starkare österbottniska släktband. Jag har studerat i Åbo och bodde länge på Kimitoön, där barnen är uppvuxna.

Björn Vikström ser sin brokiga geografiska bakgrund som en stor resurs i det jobb han gör som biskop för hela Svenskfinland. Den andra sidan av det brokiga är en känsla av att inte riktigt höra hemma någonstans.

– Visst är jag rotlös. Men jag är inte säker på att jag ser det som ett problem, mer som ett konstaterande av faktum. Jag har ibland ställt mig frå-

”Visst är jag rotlös. Men jag är inte säker på att jag ser det som ett problem, mera som ett konstaterande av faktum.”

Björn Vikström

BJÖRN VIKSTRÖM

- **Har varit** biskop i Borgå stift sedan 2009.
- **Fyller 50** den 17 juli. Firar med ett teologiskt seminarium i gymnasiet och öppet hus i biskopsgården i Borgå den 17 augusti.
- **Familj:** Hustrun Maria Björkgren-Vikström, tre barn, yngsta sonen bor ännu hemma.

- **Gör helst** på sommaren: Är med familjen (den del som inte sommarjobbar) på stugan. Bygger, reparerar, gräver. Och fiskar när det behövs.
- **Hör födelsedagen** till: När jag var fem år önskade jag mig havregrynsgröt när familjen uppvaktade med sång och paket. Numera föredrar jag nog kaffe.

gan var jag vill bli begravnen. Och det vet jag faktiskt inte.

Distans till rollen

Det har snart gått fyra år sedan Björn Vikström blev vigd till biskop i Borgå domkyrka. Med tiden har han fått grepp om vad det är att vara biskop.

– Visst, jag är uppvuxen i biskopsgården. Men inte visste jag vad det här jobbet handlade om förrän jag själv blev biskop. Man måste se det inifrån för att förstå det.

Ett villkor för att han överhuvudtaget övervägde att ställa upp i biskopsvalet var att han upplevde sig frigjord från rollen som ärkebiskopens son och biskopens brorson.

– Det var nödvändigt att få ordentlig distans till den rollen. Jag sa ju länge att jag aldrig skulle bli biskop. Men jag hade jobbat väldigt länge i Kimito församling och fått impulser från olika håll om att många önskade se mig som biskop.

Han var redo att gå vidare och erbjuda sina tjänster åt kyrkan. Han fick uppmuntrande stöd från medarbetarna i sin församling, oberoende av var de stod i olika frågor.

– Att det handlade om ett val gjorde ju också situationen lite enklare. Det låg inte bara i mina egna händer, rösterna avgjorde.

Enheten först

Det är till viss del ett ensamt jobb att vara biskop.

– Det är nog så långt som möjligt från förenklat teamarbete. Mycket handlar om att så bra som möjligt förankra de beslut som fattas ute i församlingarna. Visst har jag fått ganska besk kritik ibland, och det finns säkert orsak att kritisera beslut jag varit med om att ta. Många väntar sig snabba ingripanden i konflikter i församlingar. De här frågorna är jättesvåra och

vi får jobba för att bli bättre på dem.

Björn Vikström tror inte att kyrkan är en värre arbetsplats än många andra.

– Men förväntningarna på att den ska vara en bättre arbetsplats än många andra är stora. De är också helt befogade. Men vi är bara människor. Det är ingen lätt sak när tro och arbete går in i varandra.

Något egentligt utrymme för uppror tycker han inte att det finns i de nuvarande uppgifterna.

– Jag arbetar för enheten i stiftet och kyrkan. Jag får vara pragmatisk i vissa frågor och försöker helt enkelt få hela stiftet med mig. Men det handlar inte om att jag inte skulle göra det jag tycker är rätt eller vara oärlig.

Ni gör ett bra jobb

Om han med en fingerknäppning kunde ändra på en enda sak inom kyrkan skulle det vara att ingjuta framtidshopp bland de anställda.

– Jag känner att det finns en trötthet och uppgivenhet bland många i dag. Många har gjort ett otroligt bra jobb i många år men tänker att kyrkan jobbar i uppförssbacke. Resultaten är inte så påtagliga. Det finns också en kritik mot kyrkan som inte har att göra med det vanliga församlingsslivet och det jobb man gör i församlingen. Den kan vara tung att bära.

– För mig är det en jätteviktig sak att kunna inspirera de anställda. Det handlar om arbetstagarnas framtidstro och engagemang.

Han har också en dröm.

– Tänk om vi alla, lekmän och anställda, kunde fira nattvard tillsammans? Jag drömmer om att vi kunde nå en fungerande praxis där det kanske allra viktigaste i vår tro inte delar oss.

Präst eller akademiker?

Redan tidigt meddelade Björn Vikström att han inte hade för avsikt att fortsätta

som biskop fram till sin pensionering.

– Jag har samma tankar nu som tidigare. Jag tycker att det är en bra lösning att komma in och ge järnet och sedan ge uppgiften vidare. I kyrkoordningen finns det sagt att en biskop kan meddela om sin avgång, så det är inget märkligt med det.

– Jag tänker mig att 10–12 år är en lämplig tid. Då hinner man komma in i arbetet och också uträtta något.

Björn Vikström ser det som en frihet att tids nog kunna anta nya uppgifter.

– Så här är jag inte läst i biskopsrollen för alltid. Det hade kunnat hindra mig från att växa. Jag upplever att jag har en kallelse för det här uppdraget för en begränsad tid och vill under den tiden efter bästa förmåga verka för en fungerande och inspirerande församlingssamfund.

Vad han kommer att göra när han slutar om biskop är ännu öppet.

– Kanske blir det församlingsarbete, kanske något akademiskt. Knapast blir det lastbilschaufför. Jag har inte suttit i en lastbilshytt sedan jag körde upp för lastbilskörkortet som 20-åring.

Firar i augusti

När biskopen den 17 juli fyller femtio sker det utan dramatik.

– Till all lycka har jag goda vänner och syskon som fyllt före mig. Att fylla femtio blir mindre dramatiskt efterhand och är nog ingen stor milstolpe för mig. Fortfarande går det att lura sig själv att man har mycket kvar i både livet och arbetslivet.

Han gläder sig över att han hittills hunnit med en hel del men också över att ha haft lugnare perioder i livet.

– Under en period då barnen var små skrev jag min doktorsavhandling hemma vid köksbordet. Jag är glad att jag hade möjlighet att vara med dem då de var små. Nu befinner de sig i en ganska spännande tid i livet, gör viktiga val och lär sig stå på egna ben.

Festligheterna för jubilarerna sker den 17 augusti, då Björn Vikström tillsammans med domkapitlet ordnar ett 50-årsseminarium i Borgå. Bland annat professorn i tros- och livsåskådningsvetenskap **Ola Sigurdson** från Sverige är inbjuden.

– Jag hoppas kunna inspirera till teologiska samtal i stiftet. Personligen ser jag också fram emot stiftsdagarna i november som också de ordnas i Borgå. Det blir spännande att se i vilken mån de kommer att engagera.

EFTER FYRA år som biskop säger Björn Vikström att han börjat förstå vad biskopens jobb går ut på.

PSALMVÄVEN JULI

1	U	2	E	3	M	4	D	5	S	6	Y		7	J	8	T		9	C	10	N	11	Z	12	A	13	E		14	L	15	B	16	U	
17	Z	18	V	19	C	20	X	21	I	22	L	23	U		24	R	25	D	26	K		27	C	28	U	29	P	30	Y	31	R	32	B	33	E
34	U	35	K		36	D	37	S		38	G	39	O	40	V	41	U	42	H	43	X	44	O	45	C	46	Y	47	L	48	T	49	S		
50	B	51	F	52	R	53	J	54	C	55	O		56	L	57	U	58	S		59	I	60	J	61	F		62	C	63	M	64	Z	65	L	
66	U	67	C		68	T	69	D	70	O		71	Z	72	U	73	R	74	L		75	H	76	F	77	N		78	C	79	M	80	P		
81	T		82	X	83	K	84	A	85	R		86	O	87	J	88	E	89	C		90	F	91	L	92	Y		93	E	94	M	95	B		
96	I	97	G	98	A		99	J	100	P	101	C	102	S	103	Z		104	D	105	Y	106	N		107	U	108	K	109	L	110	X	111	G	
112	T	113	A	114	U	115	M				116	C	117	E	118	V				119	O	120	H	121	P	122	B	123	F						

Konstruerat av ANN HUSMAN

A	Bokstavligen ”försök”	12	98	84	113							
B	Partisk	50	32	95	15	122						
C	Plats för rörelse	89	116	9	78	67	27	45	101	62	54	19
D	Mjuk och grön	104	69	4	36	25						
E	Kan man bli av solen	2	93	13	88	117	33					
F	För kinesiska tecken	123	51	90	76	61						
G	Med hopp och kärlek	97	111	38								
H	Har kung och häst	42	75	120								
I	Svenskfödd Hill	21	59	96								
J	Känsla av illamående	87	60	99	7	53						
K	Grädde på moset	35	108	26	83							
L	Handlar hälare med	109	56	22	14	47	91	65	74			
M	Mappkyrkogård	115	79	3	94	63						
N	Äldre sinnelag	77	10	106								
O	Var väl skapelseakten	39	55	70	119	44	86					
P	Huvudstad i Lettland	100	121	29	80							
R	Brådskande meddelande	73	31	52	85	24						
S	En eller annan	102	37	58	5	49						
T	Ädelt pris?	8	81	112	48	68						
U	Repsandaler	66	23	41	57	16	72	28	107	1	34	114
V	Skrik	118	18	40								

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A–Z. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A12, den andra A98 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A–Z bildar psalmens namn.

Oftast håller sig psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra psalmväven är psalm 105, vers 3, som börjar med orden ”I tron en skymt jag därvid ser”.

Vinnare i förra psalmväven är: **Barita Biström**, Hangö, **Barbro Hindsberg**, Sibbo och **Åsa Österbacka**, Kvevlax. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 30.7.2013. Märk kuvertet ”Juli-psalmväv”. Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i psalmboken:

.....

som börjar med orden

.....

Namn & adress:

.....

.....

.....

E-post:

(Fyll i, så får du aktuell information från Kyrkpressen och Fontana Media.)

X	Munterhet förr	20	43	82	110	
Y	Blir rutan lätt i kyla	46	92	6	105	30
Z	Visa trötthet	11	64	17	71	103

UR EVANGELIET

”Där förvandla-
des han inför dem:
hans ansikte lys-
te som solen, och
hans kläder blev
vita som ljuset.”

Läs mera i
Matt. 17:1–8.

OM HELGEN

I ett förklarat ljus

Kristi förklarings dag har firats sedan 1500-talet. Te-
mat för söndagen – Kristus förhärligad – syftar på det
tillfälle när apostlarna fick se Jesus i gudomlig härlighet
och höra Guds röst.

Mose och Elia visade sig också på berget tillsam-
mans med Jesus. De representerade lagen och profe-
terna. Redan från början har den kristna kyrkan sett
Kristi liv, död och uppståndelse som uppfyllelsen av
löftena i Gamla testamentet.

RUNT KNUTEN

”Det finns en
strand i varje
själ.”

Konserten ”Havet
sjunger” i Pörtom kyr-
ka torsdag 11.7 kl. 20.

Fulkorn.fi
Bibelblogg med
tuggmotstånd och
hopp för varje dag.

Pred 17:11

INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRAKTELSEN BJÖRN ÖHMAN

ILLUSTRATION: SONJA BACKLUND

Kristus förhärligad

RETREATEN ÄR ETT TILLFÄLLE att dra sig tillbaka och söka
efter Guds ledning och överblicka situationen. Det här
gäller också dem som Jesus möter på berget. Mose led-
de folket ur fångenskapen i Egypten och hämtade la-
gen uppe på berget och profeten Elia sökte Gud då han
stannade på berget Horeb.

Jesus och lärjungarna drog sig ibland tillbaka från män-
niskorna. Den här gången gick tre av lärjungarna med
honom upp på ett högt berg. Vi föreställer oss att Gud är
bosatt uppe i höjden och därför känner vi oss närmare
Gud då vi kommer högre upp. Från ett berg har man ut-
sikt och kontroll över området nedanför. Den här gång-
en förvandlades Jesus inför lärjungarnas ögon och lyste
som solen. De fick se de viktigaste personerna I Gamla
testament – Mose som kom med lagen och profeten Elia
– i samtal med Jesus. Det var en sådan överväldigande
stund att lärjungarna ville stanna kvar. De ville bygga
hyddor åt Jesus, Mose och Elia. Slutligen kom ett lysande
moln och sänkte sig över dem och en röst sade detsam-
ma som vid dopet i Jordan. ”Detta är min älskade son,
han är min utvalde. Lyssna till honom.” För lärjungar-
na var detta en bekräftelse på att Guds löften nu skul-
le gå i uppfyllelse. En ny tid skulle bryta in och Messias
skulle hjälpa folket tillrätta och upprätta landet Israel.

ÄR VÅR TRO enbart önskedrömmar om en bättre värld?
Varför händer det fortsättningsvis förskräckliga över-
grepp? Varför kan inte vårt mänskliga dilemma med li-
vets mening få en lösning utan att vi gång på gång åter-
vänder till samma frågor?

I dag är frågorna formulerade på ett litet annat sätt. De
mänskliga rättigheterna och lagstiftningen försöker ga-
rantera att varje människa ska få leva ett värdigt liv i res-
pekt för medmänniskor och natur. Men i praktiken finns
enorma problem. Vi behöver återfå en balans mellan na-
turens förmåga att producera liv och vår egen konsumtion.

Vad betyder då en andlig identitet, en kristen tro, idag?
De flertusenåriga tankarna och händelser bär vidare
mänsklig erfarenhet av framgång och katastrof. Det är
inte möjligt att stanna tiden och bygga hyddor. Livet levs
nere på marken i vardagens kamp för en bättre och san-
nare tillvaro. Mästaren vandrade omkring i vardagen och
mötte människorna där de var. Ett sådant exempel kan
vara upplysande. Vi har att kämpa med de faktiska frå-
gor som livet ställer.

Björn Öhman är kyrkoherde i Åbo svenska församling.

#bönetwitter

”Herre ge mig
kraft och mod
att söka din vilja i
vardagen.”

Följ Kyrkpressens
böne-twitter på
sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
2 Mos. 3:1–6

ANDRA LÄSNINGEN
2 Petr. 1:16–18

EVANGELIUM
Matt. 17:1–8

Kristi förklarings dag.
Temat är ”Kristus för-
härligad”.

PSALMFÖRSLAG

**121, 120, 322:3–
4, 307, 222 (N),
288:8–9.**

Psalmerna är valda av
Tor Lindgård.

I KLARSPRÅK

Tabor är namnet på det
berg där man tror att
Kristi förklaring ägde
rum. Berget finns i Gali-
leen, ungefär tio kilome-
ter öster om Nasaret.

På Jesu tid fanns det
människor som ansåg
att det var Tabor och in-
te Jerusalems tempel
som var den rätta plat-
sen för sann tillbedjan.
Än i dag verkar två klos-
ter på bergets topp, ett
ortodox och ett ka-
tolskt.

Tabor har också gett
namn åt många frikyrk-
liga kyrkor och kapell i
Finland och Sverige.

Källor: Wikipedia.

KALENDERN 12–18.7

ÅBOLANDS PROSTERI

❖ **VÄSTÅBOLAND**
Pargas församlingsdistrikt:
Sö 14.7. kl 10: Högmässa i kyrkan,
Sepponen, Ollila.
On 17.7. kl 18: Veckomässa i kyr-
kan, Sepponen, Ollila.
Nagu kapellförsamling:
Sö 14.7. kl 18: Sommargudstjänst
i Nagu kyrka, Harry S Backström,
Markus Ollila.
Korpo kapellförsamling:
Sö 14.7. kl 11: Högmässa i Jurmo
kapell, Killström, Granlund.
Lö 20.7 kl 18: ”Folkliga koraler”.
Helgmälsmusik i Korpo kyrka,
Gunveig Österman textläsning,
Torolf Öhman fiol, Kari Niemi
dragspel, Björn Svahnström bas,
Mikael Granlund harmonium. Fritt
inträde, frivillig kollekt för orgel-
fonden.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 14.7. kl 11: Spelmansgudstjänst
i Houtskär kyrka, Ralf Karlsson,
kantor Pauliina Wright.
Iniö kapellförsamling:
Sö 14.07. kl 11: Högmässa i Iniö
kyrka, Vuola.

❖ **ÅBO**
to. 11.7. kl. 19 Mässa i Skarpskyt-
tekapellet, Westergård.
sö. 14.7. kl. 12 Högmässa i Dom-
kyrkans högor, Westergård,
Danielsson.
ons. 17.7: kl. 13–15 Sommarcafé i
Aurelia (1 vän.)
Församlingsbyrån på Auragatan
18 har öppet i juli enligt följande:
må-to 10–14 och fr. 8–12.

ÅLANDS PROSTERI

❖ **HAMMARLAND**
14.7 Kristi förklarings dag:
Kvällsmässa kl 19 i Hammarlands
kyrka.
Mårten Andersson, Marie Johans-
son.

❖ **JOMALA**
Sö 14.7 kl. 11: Högmässa, Syrén,
Backman.
Mån 15.7 kl. 19: Konsert med He-
lene Nyberg och Thomas Enroth,
programblad 15€.

❖ **SUND-VÄRDÖ**
Torsdag 11.7 kl. 13.30:
Andakt med nattvard på Tallgår-
den, Sund. Juanita Fagerholm-
Urch.
Söndag 14.7 kl. 11.00:
Högmässa i Vårdö kyrka. Juanita
Fagerholm-Urch, Benita Muuk-
konen.
http://sund-vardoforsamling.fi/

NÄRPES PROSTERI

❖ **KORSNÄS**
Sö 14/7 11.00: Gudstjänst, Leif
Snellman och Jasmine Nedergård

❖ **KRISTINESTAD**
Gudstjänst: sö 14.7 kl 12 i Ulrica
Eleonora kyrka, Saarinen, Mar-
tikainen
Gudstjänst: sö 14.7 kl 15 på Kors-
berget i Uttermossa, Saarinen,
Martikainen. Vid regn i cafébygg-
naden på soldattorpet
Sommarcafé: on 17.7 kl 18.30 öp-
pet på Jonnsborg
**Evangeliför.sö. distr. sommar-
fest:** fr 19.7 kl 19 i Skaftung bykyr-
ka, lö 20.7 kl 19 i Sideby kyrka
Församlingsresa: on 14.8 till Ja-
kobstad och Kronoby. Anmäl till
pastorskansliet före 1.8
tel: 2211073. Alla är välkomna
med!

❖ **NÄRPES**
www.narpesforsamling.fi
Kyrkan: Kristi förklarings d. sö 14.7
kl 10 Gudstjänst Håkan Salo, Anne
Hätönen.
Lö 13.7 kl. 19.30: Konsert med
Henrik Åberg och Helene Ny-
berg. Sö 14.7 kl.19 Konsert,
Bandangokvintetten. Ti 16.7 kl.
18 Kyrkogårdsvandring Närpes
guideklubb.
Fridskär Lö 13.7: kl. 19 Lördags-
samling. Ons 17.7 kl. 13 Syfören-
ingsdag.

❖ **PÖRTOM**
Tor 11.7 kl. 20: Konsert ”Havet
sjunger” i kyrkan, Erica Back och
Karolin Wargh.
Sön 14.7 kl. 10: Högmässa i kyr-
kan, Sundqvist Lidman.
Ons 17.7: Syföreningsdag på
Fridskär start 12. 15 från Pörtom
kyrka.
Tor 18.7 kl. 18: Friluftsvandring
och andakt vid Kajane. Gemen-
sam start från kyrkan 17.30. Egen
matsäck medtages
Juniorläger på Fridskär 18–21.7
Barn och vuxenläger på Fridskär
2–3.8
För dessa läger: Anmäl senast en
vecka före lägret börjar till Lil-
lemor 050 5711966 eller fridskär
0400 652767. Församlingen beta-
lar halva lägeravgiften.

❖ **ÖVERMARK**
To 11.7. kl. 10: Bön i församlings-
hemmet.
To 11.7. kl. 14: Andakt på Alvina.
To 11.7. kl. 15: Andakt på Solgär-
det.
Sö 14.7. kl. 12: Högmässa. Sund-
qvist och Wikstedt.
On 17.7. kl. 13: Syföreningsdag på
Fridskär. Leif Erikson, Chamilla
Sjöbacka, Majgret Lillsjö m.fl.
Start från Övermark centrum ca
12.15.

KORSHOLMS PROSTERI

❖ **BERGÖ**
Sö kl 14: Gudstjänst, Björklund,
Patrik Vidjeskog.

❖ **KORSHOLM**
Gudstjänst: sö kl 10 i kyrkan och
kl 12 i Smedsby församlingsgård,
Lindblom, Nordqvist-Källström.
Diakonissan Febe Westerlund:
semester 11.7–9.8.

❖ **KVEVLAX**
Högmässa: sönd. kl 10, Östman,
Lithén. Konfirmandjubileum för
1963 och 1973 års konfirmander.
Därefter servering i församlings-
hemmet samt fotografering.
Ekumenisk körövning: tisd kl 19 i
Missionskyrkan
Manskören: övar torsd 11.7 kl
20 i fh

❖ **MALAX**
Pastorskansliet: är öppet 1.6–31.7,
ti-on 10–13.
Gudstjänst: sö 14.7 kl 10 i kyrkan.
Norrbäck, Brunell.
Tvåspråkigt sommarcafé: to 18.7
kl 18 i KH. Servering. Brunell.
Semester: kyrkoherde Tomi Torn-
berg 11.7–12.8.

❖ **PETALAX**
Gudstjänst: sö 14.7 kl 11 Björklund,
Vidjeskog
Samling på Tistronslår: on17.7 kl
19 Englund, Vidjeskog. Servering.
Taxin startar kl 18 i Ågren-Lolax-
Långtået-Pensionärshemmet-
Västervägen

❖ **REPLIT**
Sommargudstjänst: i Salteriet
Björköby sö kl. 14. Tal av Bengt
Rönn, Björkö spelmän, solosång
Ingrid Back, Henrik Östman, Mi-
chael Wargh, mfl. medv.
Högmässa: i Replot sö. kl. 18.
Östman, Wargh.

❖ **SOLF**
Högmässa: sö kl.10, F. Kass, K.
Wargh.
Volleyboll: sö kl.18 vid Kronvik
lägergård.

❖ **VASA**
TREFALDIGHETSKYRKAN
Högmässa med konfirmation: sö
kl. 13, Janne Hänninen, Siv Jern,
Monica Heikius.
Stenarna berättar-rundvandring:
på Gamla begravningsplan ti 16.7
kl. 18. Samling vid porten mot
centrum. Efteråt kaffeserv. i ka-
pellet.
Aftonmusik: ons 17.7 kl. 19.30.
Veikko Sipiläkoski, gitarr, Sabine
Laakso, tvärflöjt. Fritt inträde.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Högmässa: sö kl. 10, Siv Jern, Ric-
hard Mitts.
ALSKAT LÄGERGÅRD
Kvällsmässa: to 18.7 kl. 18, Malin
Lindblom, Monica Heikius.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

Fre 12.7 Helene Liljeström, Sibbo (re-
pris från 6.8.2011) **Lö** 13.7 8.53 Fa-
miljeandakt. Anna Edgren läser ur
Djurens andaktsbok. **Må** 15.7 Ma-
lena Björkgren, Åbo (repris från
27.10.2011) **Ti** 16.7 Marica Enlund,
Sibbo **Ons** 17.7 Inger Sjöberg, Esbo **To**
18.7 Karin Saarikka, Nedervetil.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 12.7 Eva Johansson, Mariehamn
(repris från 2012) **Lö** 13.7 17.58 Ett ord
inför helgen, Dragsfjärds kyrka. **Sö**
14.7 Henrik Perret, Helsingfors **Må** 15.7
Lucas Snellman läser ur Frank Mangs
bok *Fungerande liv* (repris från 2009).
Ti 16.7 Gunilla Teir, Lappfjärd **Ons** 17.7
Bibelstudium över Filipperbrevet med
Stig-Olof Fernström (repris) **To** 18.7
Karolin Högberg, Larsmo.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 14.7 Gudstjänst med Dragsfjärds
kapellförsamling. Predikant och li-
turg: Marith Leppäkari-Lindberg.
Musik: Dalsbruks dragspelsklubb, le-
dare Kaj Kulla. Kör: Baltic Gospel
Singers. Körledare: Peter Södergård
och Jenni Engblom. Textläsare: Maj-
Britt Reinikainen.

VEGA

■ VÖRÅ

Fr 12.7. kl. 20: Konsert i Vörå
kyrka. Seeli Toivio, cello och Hedi
Visma, kantele. (Duo Peili) Kollekt.
To 18.7. kl. 19: Konsert i Vörå
kyrka med Bandangokvintetten.
Kollekt.

Vörå

Sö 14.7 kl. 10: Högmässa i kyrkan.
Tomas Klemets, Granholm.

Sö 21.7 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan.
Snellman, Bäck.

Oravais

Idag **to** 11.7 kl.14: Friluftsguds-
tjänst i Vinlax. Boris Sandberg, T.
Klemets, Granholm. Egen mat-
säck med!

Sö 14.7 kl. 18: Kvällsmässa i kyr-
kan. Margareta Puiras, Leni Gran-
holm. Sång av Emilia Backman &
Emma Wallin.

On 17.7 kl. 20: Aftonmusik i ka-
pellet. Pensala strängband. Fritt
inträde. Kollekt.

Maxmo

Sö 14.7 kl. 12: Högmässa i kyrkan
med 50-års konfirmandjubileum.
Efteråt samling i Fh. Granlund,
Håkan Granvik. Sång av Margueri-
the Sandstedt-Granvik.

PEDERSÖRE PROSTERI

■ ESSE

Fr 13.30: Andakt i Esselunden,
Silfverberg, Lilius.
Lö 10 och 11: Guidad rundtur i kyr-
kan med Kaj Granlund.
-19.30: Öppet hus i församlings-
stugan.
Sö 10: Gudstjänst, Granlund, Silf-
verberg, Lilius.
Ti 19.30: Öppet hus i församlings-
stugan.

■ JAKOBSTAD

Sö 12: Konfirmationsmässa i
Pedersöre kyrka, Salo, Östman.
OBS! Ingen gudstjänst i Jakob-
stads kyrka.

**Finlandssvenska teckenspråkiga
firar Dövstumskolans 150-års-
jubileum:**
11 Uppvakning vid lärares gravar
på Pedersöre kyrkogård.
12-13 Mat på Solsand. Därefter
presentation av Dövstumskolans
verksamhet, teckenspråkstolk
Birgitta Wallvik.

14 Teckenspråkig festmässa på
Hällsand, dövräst Maria Lind-
berg. Efteråt berättar Anna-Maria
Slotte om sin forskning kring dö-
vas identitet idag. Servering.
14: Sommargudstjänst på Mäs-
skär, Englund, Pedersöre blåsor-
kester, dir. Mikael Björklund. Tur-
båt avgår från Alholmen kl 12.00,
retur från Mässkär kl 16.00. Pris 10
€ tur-retur.

15: Sammankomst i Skutnäs
bönehus.
19: Fokus i FC, Ralf Salo.
Ti 13: "Kvar i stan" i FC. Gäst:
Anna-Lisa Klingenberg.

To 19: Samling i FC för alla som
kan tänka sig att dejourera vid
"servicestationen" vid Scan-Foto
under Jakobs dagar.
Lö (27.7) 10-14: Kaffe i klocksta-
peln för mission. Har du möjlighet
att baka eller bidra med snabb-
vinster till klockstapelkaffet?
Meddela diakonikansliet må och
to kl 9-11 tfn 0403 100 420.

■ KRONOBY

Ungdomssamling: lö 19.30 i Som-
marh.
Högmässa: sö 10, Ventin, Aira
Kentala, 50-års konfirmanderna.
Konsert: i kyrkan 19, Pia Pajala
sopran, Maria Männikkö piano,
Maria Ellfolk-Lasén orgel.

■ LARSMO

To 11.7 kl. 13 – 15 Sommarcafé: i
Holm bönehus.
Fre 12.7 kl. 19.30 Rippiträff: i
Xodus för sommarskriftskolans
konfirmander.
Sö 14.7 kl. 10 Högmässa: Sjö-
blom, Wiklund. Kyrkvård: Gädda,
Gäddnäs. 50-års konfirmanderna
deltar.
Missionsstugorna är öppna: i
Holm ti 18 – 20 och i Bosund ons
18 – 20.

■ NEDERVETIL

Helgmålsbön: vid klockstapeln lö
18, Daniel Norrback
Gudstjänst: sö 12, Norrback,
Smedjebacka, Hannu Musakka
sång.

■ NYKARLEBY

NYKARLEBY

Sö kl 19 Kvällsgudstjänst: i kyr-
kan, Sandvik, Holmberg, Cecilia
Nordqvist
On kl 18 Ordets Andakt: i kyrkan
MUNSALA
Lö kl 21 Stilla musik i sommar-
kvällen: i Klippans kyrka, Monäs
Sö kl 10 Högmässa: i kyrkan,
Holmberg, Lönnqvist
-kl 13 Familjegudstjänst: i Klip-
pans kyrka, Ingemar Klemets,
Göran Stenlund
JEPPO
Sö kl 12 Gudstjänst: Holmberg,
Lönnqvist.

■ PEDERSÖRE

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Alex-
andra Johansson, D. Häggblom
Gudstjänster:
– Sö 11 i Forsby bykyrka (Obs plats
och tid!), Erikson, D. Häggblom
– Sö 12 Jakobstads sv. konfir-
mationsmässa i kyrkan, Salo,
Östman
Sammankomst: Sö 15 i Flynäng-
ens bönehus, Rune Östman
Musik i sommarkvällen: Sö 20
Konsert i kyrkan, violin Jonna
Marjamäki, orgel D. Häggblom,
Stråkkvartett
Församlingskansliet stängt:
tisdagar i juli. Vid brådskanie
ärenden kontakta tf kyrkoherde
S. Erikson tfn 040-3100442.
**Ungdomarnas program vid Hälls-
and sommarhem:**
– Fr 20 Ungdomssamling Night
Café, drop-in från kl. 19
– Lö 20 Movie Night
– Ti 19 Tisdagschill

■ PURMO

Gudstjänst: i kyrkan sö 14.7 kl 10
T. Portin och R. Blomqvist
Gudstjänst: i Ävist bykyrka sö 14.7
kl 12 T.Portin och R. Blomqvist

■ TERJÄRV

Gudstjänst: sö 10, Norrback,
Smedjebacka, Hannu Musakka
sång.

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 14.7 KL. 10: MÄSSA I S:T OLOFS
KAPELL, PELLINGE, Puska, Camilla
Wiksten-Rönnebacka
KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN med
konfirmation (Karijärvi 3 A) Ekholm,
Anderssén-Löf, Töllander.
KL. 15: KONFIRMATIONSMÄSSA i dom-
kyrkan (Karijärvi 3 B), Ekholm, Anders-
sén-Löf, Töllander
TI 16.7 KL. 12: ORGELKVART I DOMKYR-
KAN Camilla Wiksten-Rönnebacka
TO 18.7 KL. 12: ORGELKVART I DOM-
KYRKAN Minna Wesslund
TO 18.7 KL. 14: KAFFEANDAKT I CAFÉ
ANKARET, Smeds, Wiksten-Rönnebacka
TO 18.7 KL. 20: SOMMARKONSERT I
DOMKYRKAN, Maurizio Moretti, piano

LAPPTRÅSK

Sö 14 kl 12: Mässa i kyrkan, Christers
Åbergs avskedsgudstjänst, VT, Can-
tando. Efteråt kyrkkaffe i fh. Kyrktaxi

LILJENDAL

Gudstjänst: sö 14.7 kl 10 i kyrkan. AW/
Oliver Wu.
Pastorskansliet: är t.o.m 31.8 öppet må
och on kl 9-12.
Receptmottagningen: på Mariagården
är stängd under diakonissans semester
t.o.m. 4.8.

LOVISA

Högmässa: sö 14.7 kl 12 i kyrkan, Widell,
Kantola
Sommarcafé: ti 16.7 kl 13 i församlings-
hemmet
Utfärd till Högholmen: to 1.8. Start från
turisthållplatsen kl.10, återkomst ca
kl.15.30. Gratis transport, inträdet be-
talar var och en själv. Anm. till kansliet
040-722 9200 må-fre kl. 9-15, senast
30.7

PERNÄ

Högmässa: sö 14.7 kl. 10.00 i kyrkan,
Minna Silfvergrén, Erika Forsblom, Paula
Jokinen.
Tvåspråkig friluftsgudstjänst: sö 14.7 kl.
13.00 i Sarvalö Byagården, Minna Silf-
vergrén, Erika Forsblom, Paula Jokinen.
Pernä pastorskansli stängt: v. 28 och
v. 29 samt 5.8-6.8. Pastorskansliet i
Lovisa, Drottninggatan 22, har öppet
vardagar kl. 9.00-12.00, telefon 044-
7229200.

SIBBO

S:t SIGFRID: Sö kl 12 mässa Helene Lil-
jeström, Anders Ekberg.
Sommarmusik i Sibbo **To 18.7 kl 19:30**
i Sibbo gamla kyrka S:t Sigfrid. Pentti
Hildén – Dowland-program – sång och
luta. Fritt inträde, programblad S€.
Sommarest i Bykyrkan Tabor i Box:
(Grönkullav.142), sö 14.7 kl 15. Helene
Liljeström, Ulla-Britt Granfelt-Lindqvist,
Allan Lindqvist och Seppo J. Järvinen.
Kvartett-och solosång. Box Missions-
krets. Servering. Varmt välkomna!

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Sö 14.7
kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan.
Busck-Nielsen, Ray, Enlund.
Må 15.7
kl.13-15: Sommarcafé i Öllman, Hög-
bergsgatan 10, gatuplanet. Öllberg.
Ti 16.7
kl.12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Six-
ten Enlund.
On 17.7
kl.14: Sommarcafé i S:t Jacobs kyrka.
Drumsö.
Övrigt: Sommarutfärd 13.8 till Fagervik
och Westerby Gärd. Start från Kiasma
kl.10. Pris 25€. Sista anmälningdag 2.8.
Päiviikki Ahonen: paivikki.ahonen@evl.fi
/ 09 2340 7717.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN: Åbohusv. 3
Sö 14.7 kl. 12: högm, Lars-Olof Ahlfors,
Mauriz Brunell. Kyrkkaffe.
On 17.7 kl. 12-14: Trettio minuter som-
marmusik med Mauriz Brunell, orgel.
Kaffeservering efteråt, Johan Hallvar och
Mauriz Brunell.
MARIELUNDSKAPELLET I NORDSJÖ

KYRKA Hamnholmsvägen 7

Sö 14.7 kl. 10: högm, Ahlfors, Mauriz
Brunell. Kyrkkaffe
To 8.8 Kvällsutfärd till Sjömanskyrkan
i Nordsjö:
Avfärd från Matteuskyrkan kl.17. Vi be-
söker kyrkan där sjömanspräst Jaakko
Laasio berättar om verksamheten
och håller en andakt. Vi klättrar upp i
hamntornet och beundrar utsikten och
avslutar med kvällste och smörgås som
var och en betalar själv.
Anm. till kansliet senast 5.8 före kl.12 tfn
(09)2340 7300.

PETRUS

www.petrusforsamling.net
sö 14.7:
– **kl. 10 Högmässa:** i Munksnäs kyrka
Högmässa (Tegelstigen 6). Byfält, Varho.
– **kl. 12 Högmässa:** i Äggelby gamla
kyrka (Brofogdevägen 12). Byfält, Varho.
On 17.7:
– **kl. 17 Andlig sång och andligt tal:** i Äg-
gelby gamla kyrka (Brofogdevägen 12).
Psalmpresentation av Tuomas Ant-
tila, andakt med Otto Granlund, kantor
Kaj Varho. Kollekt till Kenyamissionen,
servering.

HELSINGFORS PROSTERI

LEKHOLMENS SOMMARPROGRAM.
Gudstjänster:
I juli och augusti firas gudstjänsterna i
regel på söndag kväll.
Kontaktoppgifter:
Telefon: Holmdare 050-4653410 för
holmbor och besökare.
Vägtelefon: 09-6985513 för lägerdel-
tagare och föräldrar.
Postadress: Lekholmen, Humleuddsvä-
gen 15, 00840 Helsingfors.
E-post: lekholmen@evl.fi (fram till 11.8)
Sommardagar med FKS 26-28 juli:
Lägre för lite äldre ungdomar. Mera info
och anmälningar:
Facebook.com/Sommardagar
Lekholmens Säsongsavslutning:
10-11 augusti med musik, grillfest etc.
Anmäl om ditt deltagande till holmleda-
ren 050 465 3410.
Lekholmens båt-tidtabell fram till 11.8:
M/s Norsö må-lö från Degerö kl. 8.00,
10.00 (kan utebli vid läger), 11.00, 14.30
och 17.30 (ti, on, to även 20.45). Retur
kl.10.30, 11.30, 15.00, 18.00 (ti, on, to
även 21.15). i Degerö 11.00, 12.00, 15.30,
18.30 (ti, on, to även 21.45). Söndagar
från Degerö till Lekholmen 9.00, 10.00,
12.30, 18.00, 19.00, retur 10.30, 13.00,
18.30, 19.30. Biljetter tur retur över 17 år
3,50, 10-17 år 2,00, barn gratis.
Mer info om holmen: www.lekholmen.fi
Församlingarnas samtaltjänst: dejour-
erar på tfn 01019-0072 (från utlandet
+358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En
webbaserad hjälptjänst finns på adres-
sen http://evl.fi/na1jour
Användaren behöver inte uppgge namn,
e-postadress eller andra uppgifter som
kan leda till identifiering utan väljer själv
en signatur och ett lösenord. Ring eller
skriv när Du behöver stöd!
Kampens kapells öppethållningstider:
Kampens kapell är öppet för möten
mellan människor och stillhet varda-
gar klockan 7-20 och under veckoslut
klockan 10-18.
Mer info: www.helsingforsforsam-
lingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE

So 14.7. um 11 Uhr: Gottesdienst (Pan-
zig)

**INTERNATIONAL EVANGELICAL
CHURCH**
Sunday Service in English
10.00: Mellunmäki Parish Center, add-
ress: Korvatunturiintie 2, Helsinki
14.00: Christ Church, address: Apollon-
katu 5, Helsinki
16.30: Espoo Cathedral Parish, address:
Kirkkoranta 2, Espoo
**Sunday School arranged. Join us for
church coffee after the service!**

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:
Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, sö 14.7
kl. 12.15. Maria Sten, Bengts, Kronlund.
Kyrkkaffe i klockstapeln.
Kvällsmässa: Karabacka kapell, Ka-
rabackav. 12, to 18.7 kl. 18.30. Sten,
Kronlund.
Musik i sommarkvällen: Esbo domkyrka
sö 14.7 kl. 19. Heli Peitsalo, orgel.
Fritt inträde & program. Arr. i samarb. m.
Espoon tuomiokirkkosrk.
Orgelnatt och aria: Esbo domkyrka

varje to kl. 22 t.o.m.29.8. Mer info www.
urkuyofestival.fi/

GRANKULLA

Söndag 14.7 kl **Högmässa:** Carola Ton-
berg-Skogström, Barbro Smeds. Kaffe i
nedre salen.
Ti 16.7 kl **9.30-11 Diakonimottagning:**
Sommarcafé: kl 13.30 på kyrkans in-
nergård.

KYRKSLÄTT

Vägkyrka: Kyrksläatts kyrka är öppen alla
dagar kl. 10-18 förutom midsommar-
afton samt tider då det är förrättningar
i kyrkan.
**Friluftsgudstjänst och basar på Stor-
Raula:** sö 14.7 kl. 13, Högland, Stewen.
Missionär Outi Laukkanen berättar
om sitt arbete i Taiwan. Försäljning av
hembakat, grönsaker m.m. sopplunch
och kaffe, lotteri och mete. Bil kl. 12.15
från Mikaeligården via bussterminalen,
församlingshemmet och Volsvägen till
Stor-Raula. Retur efter festen. Transport
ordnas vid behov från andra byar. Kon-
takta Rune Lith tel. 0500 687 023.
**OBS! Ingen högmässa i Kyrksläatts kyrka
kl. 12.**

Högmässa: sö 21.7 kl.12 i Kyrksläatts
kyrka. Lovén, Stewen.
**Sommargudstjänst i Obbnäs Havs-
kapell:** sö 21.7 kl. 14, Lovén, Stewen.
Anmälningar senast onsdag 17.7 via län-
ken merikapelli.com på nätet. Endast
för finländska medborgare! Försnade
anmälningar kan inte behandlas av
försvarsmakten. För transport vänligen
kontakta pastorskansliet tel. (09) 8050
8292. Till gudstjänsten medtags foto-
rörsett ID-kort, som uppvissas vid porten
till området.
**I skymningen – Konsert i Haapajärvi
kyrka:** sö 21.7 kl. 18. En stämningsfull
sommarkonsert med mycket mång-
sidig musik med tyngdpunkten på det
lugnade meditativa. Tonsättningar och
poem allt från 1700-talet till 1990. Med-
verkande: Katarina Kvarnström, sång,
Päivi Mäkinen, gitarr och sång, Hanna
Noro, flöjt, piano och sång. Program-
blad å 10 € till förmån för Gemensamt
Ansvar.

**Sommargudstjänst på Råfsö i den kåta-
formade kyrkan:** sö 11.8 kl. 12.00. Båten
avgår kl. 11.30 från Motaleffs strand.
Retur ca kl. 14.30. Om man kommer
med egen båt vänligen ring 040 543
7048 för lämplig bryggplats. Lunch 10
€/familj eller 5 €/pers. Anmälningar till
lunchen senast den 7.8 tel. (09) 8050
8292. OBS! Ingen högmässa i Kyrksläatts
kyrka kl. 12!
Välsignelse av förstklassisterna: sö
11.8 kl. 18 i Kyrksläatts kyrka.
Kyrkoherdeämbetet har öppet: må-fr
kl. 9-11.30 och kl. 12.30-15 under juni,
juli och augusti. Tel. (09) 8050 8292,
epost kyrkslatts.svenska.forsamling@
evl.fi
Mera info på:
www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 14.7: Gudstjänst kl 10.30 i Pyynikki
församlingshem, Olli Kaskelma, musik
med Kaisu Hynninen och Paula Sirén.

VANDA

Högmässa: sö 14.7 kl. 10 i Helsinge kyrka
S:t Lars. Anu Paavola, Isa Tuhkala.
Sommarmusik: torsdagar kl. 12 i Hel-
singe kyrka S:t Lars under tiden 6.6-
18.7.2013.
Fritt inträde, programblad 5 €.
Pastorskansliets öppettider: juni – au-
gusti 2013 är måndag-torsdag kl. 9-13.
Fredag stängt.
Prästdejour: tisdag-torsdag under som-
marmånaderna.

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV

Sö 14.7 kl. 11: Tvåspråkig Gudstjänst i
Koskis kyrka, Bergman, Lindgård. Buss
kl. 9.40 från Bromarf kyrka. Kyrkkaffe.
Välkommen med!
Kl.18: Konsert med familjen Dimpker,
”Från barock till rock”

EKENÄS

Högmässa: sö 14.7 kl.10 i kyrkan,
T.Wilman, Gunnar Westman.
Lunchkonsert: on 17.7 kl.12 i kyrkan,
Knuut Nissinen, violin, Vellamo Paana-
nen, piano.
**Se hela annonsen i VN samt www.eke-
nasforsamling.fi**

HANGÖ

Sö 14.7 **Kvällsmässa:** i Tåktom kapell kl.
18, A-S. Nylund, E. Alatalo.
To 18.7 **Café Adolf & Alexandra:** kl. 14-
15.30 i församlingshemmets trädgård,
Parkg. 7.

INGÅ

To 11.7 kl 17.00: Missionssyöreningens
auktion i Wallhalla, Barösund. Försälj-
ning av bakverk, matvaror och handar-
beten samt kaffeservering till förmån för
skolbyggen i Haiti. Kaj-Mikael Wredlund
från Kyrkans Utlandshjälp medverkar.
Sö 14.7, **Kristi förklarings dag, kl 10.00:**
Friluftsgudstjänst på Gutsäkers gravgård
i Degerby. Torsten Sandell, Pia Nygård.
Kyrktaxi avgår kl 9.30 från Ingå kyrkas
P-plats. Avgift 5 €. Taxin går tillbaka till
Ingå efter gudstjänsten.
Sö 14.7 kl 18.00: Musikandakt i Fagervik
kyrka. Familjen Kontio. Torsten Sandell,
andakt.
Ti 16.7 kl 14.00-15.30: Eftermiddags-
kaffe i prästgården, med litet program
kl 14.30. Mira Neuvonen. Inne eller ute,
beroende på vädret.
On 17.7 kl 19.00: Konsert i Ingå kyrka.
Sarasatus-ensemble. Programblad 5 €.

KARIS

Högmässa med konfirmation: Sö 14.7
kl. 14 (OBS! tiden) i S:ta Katarina kyrka.
Raunio; Nygård.

SJUNDEÅ

Tvåspråkig mässa: sö 14.7 kl. 10 i kyrkan,
Ismo Turunen, Pami Karvonen.

SNAPPERTUNA

sö 14.7 kl 12: högmässa med konfirma-
tion. Markus Weckström och Pia Nygård

TENALA

Sö 14.7 kl. 11: Tvåspråkig Gudstjänst i
Koskis kyrka, Bergman, Lindgård. Buss
från Tenala kyrka kl.10. Kyrkkaffe. Väl-
kommen med!
Onsd 17.7 kl. 19: Konsert, "Visor i
skymningen" med Heléne Nyberg och
Thomas Enroth. Fritt inträde/Program-
blad å 15 euro

ESBO STIFT

LOJO

Sö 21.7 kl. 13.00: Högmässa i Virkby
kyrka. Kyrktaxi.
Sö 11.8 kl. 13.00: Gudstjänst i Virkby
kyrka. Nya ettornas välsignelse inför

ÅBO SVENSKA församlings barnkör och tonårskör sjöng i Finska kyrkan under sitt besök i Stockholm. FOTO: FRANK BERGER

Jätteroligt i Åbo svenskas barnkör

I vår församling har vi en jätterolig kör. Det finns fyra grupper i kören – två i Cygnaeus skola och två i Sirkkala skola. I Sirkkala heter gruppen Korallerna, som är för åk 1–2, och Sola, som är för åk 3–5. I Cygnaeus heter de Kristallerna, som är för åk 1–2, och Tido, som är för åk 3–5. Grupperna övar en gång i veckan. **Birgitta Forsman** är körledare och **Frank Berger** ack-

ompanjerar kören.

I slutet av april hade vi en konsert i Henrikskyrkan till förmån för Gemensamt Ansvarinsamlingen. Där framförde vi bland annat en musikal om Gideon som är skriven av **Daniel Byström**.

Den 24 maj åkte alla grupper till Viking Lines terminal för att åka med båt till Sverige. När vi kom

fram gick vi till Café Glada Barnen för att äta frukost. Sedan skulle alla på egen hand till Gröna Lund, där fick vi åkband. Efter att vi hade varit på Gröna Lund gick vi alla tillsammans till Finska kyrkan som var helt bredvid de kungliga slottet. I Finska kyrkan hade vi vår konsert tillsammans med församlingens tonårskör och därefter fick vi frukt och lite saft. Efter att vi haft vår konsert och ätit färdigt

gick vi ner till hamnen för att åka hem.

Vår kör har också gjort andra resor tidigare, till exempel till Tammerfors, Mariehamn och Helsingfors. Vi brukar ibland uppträda vid andra kyrkliga tillfällen, till exempel i högmässor.

FREDRIKA BRUNOU, ALEX-ANDRA ERIKSSON, HELENA PARKATTI OCH MARIA JÄNTTI

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsam studerande önskar hyra en etta i/nära Vasa centrum. Tel: 040-9646602

19-årig kille från Åland, som i höst inleder sina studier vid Hanken, söker bostad i Helsingfors fr.o.m. augusti-september. +358 400 581213

Lugn, ordentlig, rökfri ergoterapistuderande från Österbotten söker etta i Helsingfors. // Sofia Östman tel: 0504146924, sofiaostmann@gmail.com

Skötsam barnmorskestuderande tjej söker en etta i Vasa. Önskas hyra fr.o.m 19.08.13. Ring: 040 8684243

Rökfri och alkoholfri studerande söker studieboende i Helsingforsregionen från och med 1.8.2013. Tel: 044-3478055

Önskas hyra

Skötsam 20-årig arkitektstuderande flicka söker etta i centrala Helsingfors fr.o.m. hösten. Ring Emilia/ 050-5614251

Lägenhet i vasa sökes, etta eller tvåa nära centrum. Icke rökare och inga husdjur 0504314485

Skötsamt syskonpar söker lägenhet i H:fors fr.o.m 1.9 för studier och jobb. Ring: Charlotta 0440280286, Richard 0443111289

Pålitlig kvinnlig magisterstudent söker långvarig lägenhet i centrala Helsingfors, hyra max €600. Tel: 040-551-6467.

Pålitlig rökfri universitetsanställd söker bostad i H:fors fr.o.m. augusti. Ring Linnéa 040-5936499

Skötsam rökfri lärarstuderande önskar hyra etta i centrum i Vasa. Ring 040-7741130 Maria.

Skötsam, rökfri tjej önskas hyra en etta i Helsingfors. Påbörjar högskolestudier i höst. tel. 050-4313642

Idrottsstuderande på arcada önskar hyra etta i H:fors. Österbottensk kille. Rök och spritfri. Tel. 050 405 2573.

Önskas hyra Skötsam, rökfri studerande vid Arcada söker etta i Helsingfors. Ring Ida 050-5538755

Önskar hyra möblerat rum/lägenhet i Helsingfors i augusti p.g.a. arbete i hemvården. Tel: +46738150875

Önskas hyra. Skötsam flicka 20 år från Larsmo som inleder farmacistudier vid ÅA i höst önskar hyra 1:a eller liten 2:a i Åbo. Tel:050-4928430. julia.ahlo@hotmail.com

Etta sökes i Helsingfors, med bra förbindelser helst nära centrum. Jag är 23 finlandsvesk man och skall börja studera vid Aalto universitet Grafisk Design. Tel:040-7300620/Joni

Ett rökfritt ungt par önskar hyra fräsch tvåa med balkong i centrum av Åbo. fr.o.m. september Tel: 044-2563887/ Jasmin

Österbottensk studerandefamilj önskar hyra en 50+ m² lägenhet i Helsingfors. +37256058994, geir.byrkjeland@gmail.com

UTHYRES

Möblerat rum att hyra i Helsingfors, 050-3564776.

Möblerad 3-rummare i östra helsingfors uthyres. hyra: 1100e/månad + el. tel: 0405289169

Ett rum i Tammerfors centrum. Kan vi hjälpa varandra? Jag behöver en svenskspråkig barnflicka. Hör av dig! liisa.jukka@gmail.com Tel. 040-5763368

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

LEDIGA TJÄNSTER

Vi söker en ordinarie **UNGDOMSARBETSLEDARE** för kristen fostran bland ungdomarna och inlemma ungdomsarbetet i församlingens liv. Till uppgifterna hör även den information och administration som gäller arbetssektorn. Tjänsten regleras av kyrklig lagstiftning, kollektivavtal, språkstadga och instruktion. Behörig är den som har av biskopsmötet godkänd examen.

Lön för behörig sökande enligt KyrkTak kravgrupp 502. Tjänsten tillträds 1.1.2014. Den som anställs skall uppvisa straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. i straffregisterlagen. Närmare upplysningar: khde. Kaj Granlund tel. 0403 100 451.

Till den skriftliga ansökan fogas betyg, och CV. Ansökan sänds till: Esse församling / "ungdomsarbetsledare". Lillbackavägen 4, 68820 Esse **senast den 19.8. 2013 kl 16.00.**

KUNGÖRELSE

ESBO KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET
ESPOON SEURAKUNTAYHTYMÄ

KUNGÖRELSE

Nedannämnda familjegravar på Esbo kyrkliga samfällighets begravningsplatser har inte blivit iståndsatta trots uttrycklig uppmaning av gemensamma kyrkorådet. Denna uppmaning att iståndsätta graven har delgetts gravrättsinnehavaren med ett brev eller med en kungörelse i tidningarna på nedannämnda dagar och med ett på vederbörande grav utsatt meddelande. Gemensamma kyrkorådet har 7.1.2013 (för en gravs del 23.8.2010) beslutat att förklara gravrätten till nedannämnda gravar förlorade, varigenom gravarna återgår i samfällighetens besittning.

PÅ KYRKANS BEGRAVNINGSPLATS (kungörelse 3.11.2011)

Avdelning E: 94	Avdelning G: 107 (GKR 23. 8.2010, kungörelse 5.5.2011)
Avdelning U: 204	Avdelning X: 169

PÅ KAPELLETS BEGRAVNINGSPLATS (kungörelse 5.5.2011)

Avdelning D: 6	Avdelning D: 15	Avdelning L: 144
----------------	-----------------	------------------

PÅ KLOCKARMALMENS BEGRAVNINGSPLATS

(kungörelse 5.5.2011)
Avdelning H: 12.4

Gemensamma kyrkorådet meddelar samtidigt att de på graven befintliga minnesmärkena eller andra anläggningar och lösa föremål övergår med stöd av 17 kap. 7 § 3 mom. kyrkolagen vederlagsfritt till församlingen, om gravrättsinnehavaren inte har avlägsnat dem inom sex månader från det att gravrätten upphörde. Före avlägsnandet av minnesmärket bör gravrättsinnehavaren försäkra sig om hos Esbo kyrkliga samfällighets ämbetsverk att minnesmärket inte belagts med skyddsbestämmelser, eftersom det i så fall inte är tillåtet att avlägsna minnesmärket.

Över detta kyrkoråds beslut får den som saken avser framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Rättelseyrkandet skall framställas inom 14 dagar och adresseras till gemensamma kyrkorådet, PB 200, 02771 Esbo. Ett fullständigt protokollsutdrag, som behövs för rättelseyrkandet, fås i Esbo kyrkliga samfällighets ämbetsverk (tfn 09 80501). Ärendet har delgetts idag också med en på vederbörande grav utsatt kungörelse.

Esbo kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkoråd

Visste du att...

du kan lämna in din hyres- och andra familjeannonser via webben?

När du lämnar in via webben sparar du också serviceavgiften på 5 euro.

Välkommen till Finlands Sydkust

HAR NI PROBLEM MED VASS?

Låt oss ta hand om saken
med över 40 års erfarenhet.

Vänligen ring
0400-215 587 Kalle

Ab Vassbekämpning, Tenala

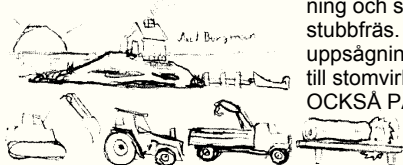
Stugor för uthyrning - Vuokramökkejä

Hästar och andra djur - fritidsfiske -
Hevosia ja muita eläimiä vapaa-ajan kalastusta

040-546 2945
Ekenäs

www.hummeldal.net

STUGSERVICE A.SÖDERHOLM 0400 530 489

T:mi A.Söderholm Lill-Mälö Byvägen 47, Pargas
arthur.soderholm@parnet.fi 0400 530 489

Stugservice, byggnads-
och gärdskarjobb.
Grävarbeten, mindre svets-
arbeten. Bryggor och tradi-
tionella brokistor. Tomtröj-
ning och skogsavverkning,
stubbräs. Flyttbar såg för
uppsågning av egna träd
till stomvirke...
OCKSÅ PÅ HOLMAR!

Café i Korpo

Välkomna!

Tel. 02-4631033

öppet
må-fr 8.30-17.00
lö 9-13
(sommartid längre)

HÄLSORESÅ PÅ TERVIS SPA

1-7.9.2013 529€

BUSS - BÅT - HELPENSION - LÄKARBESÖK
+ 6 DAGARS BEHANDLINGSPAKET

RUTT: PARGAS - KIMITO -
EKENÄS - KARIS - KYRKSLÄTT O.S.V.
TERVIS HAR SERVICE ÄVEN PÅ SVENSKA

Vi ordnar även andra gruppresor

PARTOURS

Pargas, 0440 524911 partours@parnet.fi

Du som tänker sälja i skärgården.

Hör av dig i god tid. Vi har lång erfarenhet och de rätta kontakterna i
hela den västboländska skärgården. *Hälsningar*

Oletko myymässä saaristokohteasi.

Ota yhteyttä hyvissä ajoin. Meillä on pitkä kokemus ja oikeat suhteet
koko länsiturunmaan saaristossa. *Terveisin*

Rabbe Holmberg
AFM, pol.mag,
offentligt köpvittne

Peter Ekblad
Afm, tradenom,
offentligt köpvittne

Visningarna till holmarna skötes
effektivt med egen båt. /Näytöt
hoidetaan tehokkaasti omalla
veneelläämme.

Tel./puh. 040 5574024 LKV/AFM Rabbe Holmberg

Tel./puh. 040 581 1894 LKV/AFM Peter Ekblad

www.abolandsfastigheter.fi www.turunmaankiinteistot.fi

Försäljning:
Abolands OP Fastighetscentral

Strandvägen 20,
21600 Pargas

www.abolandsfastigheter.fi
www.turunmaankiinteistot.fi

Hjörknäsgatan 12, Ekenäs

Tel. 019-241 3200

GH Golfrestaurant

i Gammelboda,
Ekenäs

Öppet alla dagar

Tel. 019-222 3204

GH Sommaröstrand

öppet alla dagar

Tel. 019-201 351

Restaurang Knipan

Beställningsrestaurang

019-241 1169

www.restaurantgh.fi

Guld - Ur - Optik

M BRÖMAN

Kungsg. 8, Ekenäs Köpmansg. 4, Karis
Tfn 019-246 2949 Tfn 019-230 161

Skärgårdsboden Kb

**Välsorterad
skärgårdsbutik i
Houtskärs centrum**

- livsmedel
- TB bränsleförsäljning,
även vid bryggan
- Byggnads- o järnvaror
- Matkahuoltoombud

Rune Johansson
21760 Houtskär
(02)463 3255

m/s Sunnan II

- Kryssningar i Ekenäs skärgård under sommaren.
- Restaurang med fulla rättigheter.
- Risteilyt Tammisaaren saaristossa, kesän aikana.
- Ravintola kaikilla oikeuksilla.

Int-lines

Norra Hamnen - Pohjois Satama
10600 Ekenäs - Tammisaari
tel. 019 - 241 1850
e-mail: Int-lines@surfnet.fi
www.surfnet.fi/saaristoristeilyt

Res med oss

Dublin 17-21.9

Svenskspråkig gruppresa till Irland.
Busstransport från Västnyland ingår.
Pris 999€/pers. Boka senast 12.7!

Visumfritt till St. Petersburg 5-7.10

Busstransport från Ekenäs via Karis till Västrahamnen
vv. Frukost och middag på båten tur-retur samt held-
ags stadsrundtur inkl. Eremitage ingår i priset.
Pris fr. 319€/pers. Boka senast 20.8!

Cabaret-resa till Tallinn 19-20.10

Busstransport från Ekenäs via Karis till Västrahamnen
vv. Hotellövernattning på hotell Viru och det berömda
Starlight Cabaret varieteshow inkl. middag på hotellet
den 19.10. **Pris fr. 235€/pers.**

Spa-resa till Jurmala / Riga 17-21.11

Busstransport från Ekenäs via Karis till Helsingfors-
Vanda flygplats vv. Flyg med Air Baltics flyg, hotellöver-
nattning på Jurmala Spa, 4 middagar, 3 behandlingar.
Pris fr. 545€/pers. Begränsat antal platser!

Fuerteventura Las Playitas för Aktiva seniorer 9-16.12

Busstransport från Ekenäs via Karis till Helsingfors-
Vanda flygplats vv. Apollomatkats populär resa med
varierande motionsprogram hela veckan som leds av
professionella svenskspråkiga instruktörer.
Pris fr. 1035€/pers. Begränsat antal platser!

På kommande bl.a. Julmarknadsresa till Berlin
28.11, Jordanien / Aqaba 18.1, San Francisco och
Los Angeles 14.2

Mera resor och noggrannare program finns på våra
byråer eller på vår hemsida www.matkahaukka.com

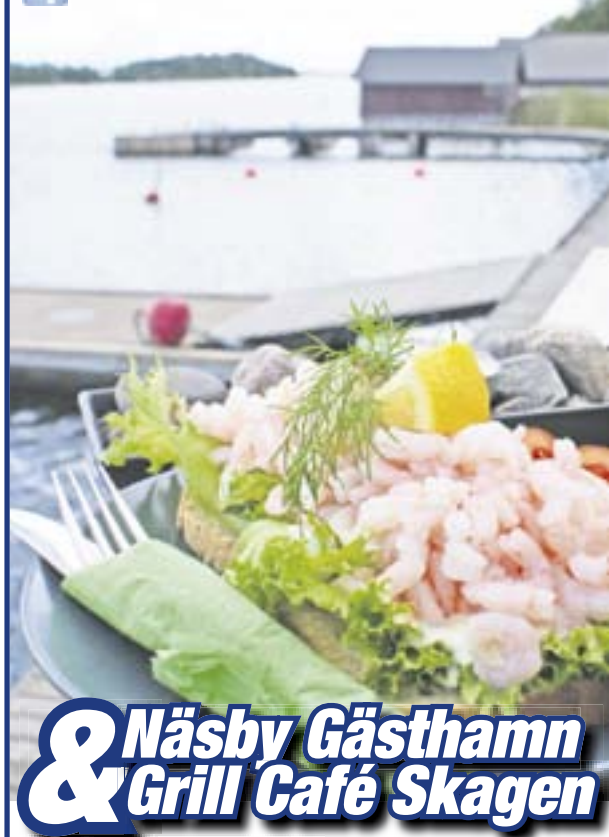
Resebyrå Resehaukka Ab

Dalgatan 1, 10300 Karis
Tel. 019-2782800

karis@matkahaukka.com
Munkkullavägen 15, 02400 Kyrkslätt
Tel. 09-2965000
rese@matkahaukka.com

Gilla oss på Facebook

**Näsby Gästhamn
& Grill Café Skagen**

Houtskär

02-46 33 407
040-738 6465

www.skagen.fi

**östersjö
maraton**

5.10.2013

www.itamerimaraton.com

INKAST ANN-KATRIN STORE

Upptäck glädjen i att ta kontakt

HEJ, KAN du ”jeesaa” (hjälpa) lite så att vi får in kappsäckarna, sa taxichauffören till min man, då vi efter en 20 timmars resa från Senegal kommit till fosterlandet. Nu var vi hemma i det effektiva landet där alla sköter sitt. Ingen var intresserad av de sex stora kappsäckarna. På flygfältet i Dakar, kvällen innan, kom hjälpande händer emot genast då vi stannade bilen. Då passpolisen märkte att jag hade svårt att slita mig från vinkandet till de kära vännerna, pastor Moussa och vår allt i allo Binette, tog han av sig sin röda baret och vinkade till dem och ropade tillsammans med mig: ”Ciao, ciao” (hejdå). Taxichauffören som ville att kunden skulle hjälpa till var från Somalia. Vi hade ett gott samtal under färden. Han förstod oss och vi förstod honom. Han hade blivit lite finländsk i sin afrikanska själ, vi hade blivit lite afrikanska i våra finländska själar.

En dag i butiken blev jag glatt överraskad. Kassörskan plockade in mina varor i kassen. Sådant är jag van med från Senegal, men inte här. – Tack för hjälpen, sa jag glatt, och berättade att jag bött i en annan kultur där inte var och en ska klara sig själv. – Jag jobbar i ett serviceyrke och vill betjäna. Nu hade jag tid och då gjorde jag det, sa kassörskan. Och fortsatte, vänd mot följande kunder: – Jag skulle vilja åka till Afrika, men det är länge att sitta i flygplan då man är flygrädd. Kan ni förstå det pojkar? Pojkarna såg förvånade ut. Hur blev de indragna i detta samtal?

Ska vi riktigt ta i hand, säger många lite generat då jag av gammal vana sträcker ut handen för att hälsa. I Senegal tar man alltid i hand då man ses. Det är en god vana, man ser varandra då man stannat upp för att ta den andras hand.

DET FINNS fler exempel om anpassningen till hemlandet. Medan jag sakta väntar på att själen ska hinna fram har jag funderat på några saker.

Samhället håller högt tempo. Varför måste allt gå så snabbt och varför så höga krav? Många ser trötta och slitna ut. Kunde vi finländare ”jeesa” varandra lite mer i vardagen? I Dakar talade jag alltid med människor på gatan. Helt främmande människor kunde säga till mig: ”Hur går det i dag, Maman?” Redan ett leende kan uppmuntra medmänniskan.

Jag går på stranden och har en dröm om att vi i ska få upptäcka glädjen och rikedom med annorlunda tänkande människor. Jag tror inte att vi finländare egentligen är så inbundna, vi är bara blyga. Vi har under århundraden utgått från att vi är sämre än alla andra. Så varför då ens försöka ta kontakt? Speciellt om de ser annorlunda ut och tror annorlunda än vi. Mångfalden är en rikedom också i Guds församling.

Angående det finns det mycket att samtala om och mycket att be för. Det är också en sak jag går på stranden och funderar på. Jag ser fram emot trevliga människomöten och goda samtal med kända och okända här i hemma i Finland.

Ann-Katrin Store har varit missionär i Senegal.

STIFTET FIRAR BISKOPEN

Biskopen i Borgå stift, teologie doktor Björn Vikström, fyller 50 år den 17 juli 2013. Den egentliga bemärkelsedagen firas i kretsen av de närmaste.

Domkapitlet i Borgå stift inbjuder stiftets församlingar, präster och övriga samarbetspartners, som önskar hedra biskopen med anledning av hans bemärkelsedag, till ett teologiskt seminarium i Borgå lördagen den 17 augusti. Domkapitlet har bjudit in professorn i tros- och livsåskådningsvetenskap vid Göteborgs universitet Ola Sigurdson som föreläsare. Ola

är en uppskattad föreläsare som gärna arbetar med frågor som berör kroppslighet och teologi samt teologins relation till samtida kulturella uttrycksformer som film, litteratur och musik.

I stället för gåvor har biskopen uttryckt önskemål om ett bidrag till Borgå stifts vänkyrka, den evangelisk-lutherska kyrkan i Malawi, för utbildning av blivande medarbetare inom kyrkan. Finska Missionssällskapet, IBAN: FI16 8000 1400 1826 72, BIC: DABA-FIHH. Märk inbetalningen ”Björn 50 år”.

Vi förnyar gamla
fönster till
originalskick
**GENOM NOGGRANT
HANTVERK!**

FÖNSTERMEDJAN
BENNAS TALBACKAVÄGEN 16
Fin 0500 706 663
www.fonstersmedjan.fi

Gratis värdepapper!

**KRISTEN SÅNG PÅ
STUNDARS
19-21.7.2013**

**Lars och Rolf EDBERG med
Daybreak Rangers**

Ekumeniska kyrkokören från Kvevlax
Johan Candelin / Dan Bertlin

Mårten Streng (sö kl 14)
fre 19.7 kl 19 Björköby, Salteriet
lör 20.7 kl 19 Stundars, Solf
lör 20.7 kl 21:30 Solf kyrka
sön 21.7 kl 12 Solf kyrka
sön 21.7 kl 14:30 Stundars, Solf

Insamlingar för Martyrkyrkans vänner
VARMT VÄLKOMMEN!
Arr. Kristen sång på Stundars r.f.

D-vitamin då det är som bäst.

Prisbelönad!
www.bioteekki.fi

Säkra din tillförsel av D-vitamin!

Bioteekki Lyko D plus
Stark, 25 µg D3-vitamin och 5 mg lykopen.

Bioteekki Teho D plus
Stark, 25 µg D3-vitamin.

Bioteekki Teho D droppar
Dryg, 10 µg/droppe D3-vitamin.

Försäljning: Hälso- och naturkostaffärer, -avdelningar och på apotek.

BIOTEKKI OY
www.bioteekki.fi

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

CITAT FOLKKYRKA

”Våga släppa fram fotfolket och släppa kravet på ständig enighet.”

Fredrik Modéus skriver i Kyrkans Tidning om att debatten inom Svenska kyrkan borde sträcka sig utanför de anställdas kretsar.

PATOS UNGAS HOPP

I backspegeln

På många håll i världen går man från barn till arbete utan övergångsfas och framtidsutsikterna är glåmiga. Inte är det då märkligt om de som kan tar sig till vår välfärd eller att familjer sänder sina barn för att rekognosera innan de själva kommer efter.

Precis så gjorde många svenska familjer före en flytt till Amerika för hundra år sedan. Den som tittar i backspegeln med ett öppet sinne kan känna igen patoset från den generation som började bygga vår svenska välfärd i dem som nu demonstrerar på Taksim- och Tahirtorgen.
Håkan Arenius, Dagen

En källa till glädje och tröst

För henne är den dagliga bibelläsningen lika viktig som mat. Människan kan inte bara leva av bröd, menar Yvonne Näsman.

TEXT: SARA EKSTRAND

Fyrabarnsmamman **Yvonne Näsman** från Västerhankmo i Österbotten är utbildad barnmorska, doktor i hälsovetenskaper och universitetslärare vid Enheten för vårdvetenskap vid Åbo Akademi i Vasa.

Hon är församlingsmedlemmen som gärna vill ha en uppgift i församlingen och Bibeln är en central del av hennes vardag året om. De tidigaste bibelminnena kommer från folkskolan.

– När jag började ettan hade jag världens bästa lärarinna. Hon hade en fantastisk förmåga att göra både bibliska berättelser och psalmer levande och begripliga.

Vilket bibelställe har betytt mycket för dig?

Det finns många bibelställen som är betydelsefulla för mig men nu vill jag gärna lyfta fram Predikaren 3:1-15. "Allt har sin tid och vart förtägl under himlen har sin stund." Jag läser ofta bibelöversättningen från 1917 eftersom det är den jag vuxit upp med och det är den som känns mest "riktig" för mig.

Varför är just det här bibelstället viktigt?

Jag har alltid tyckt att det är trösterikt att allt har sin tid. Man behöver inte satsa på allt hela tiden. I synnerhet nu då jag håller på att återhämta mig från en utmattningsdepression som visade sig vara svårare än jag kunde föreställa mig. Därför är det tröstande att tänka att även vila och återhämtning har sin tid. "Om någon kan äta och dricka och njuta vad gott är under all sin möda, så är också detta en Guds gåva." Den förtröstan och glädjen

YVONNE NÄSMAN, här med katten Nissan, tycker att något av det viktigaste i livet är att finnas till för sina medmänniskor. FOTO: PRIVAT

gift i församlingen. De senaste åren har min uppgift varit att vara församlingsfadder. Då och då brukar jag också vara textläsare i gudstjänsten.

Hittar du fortfarande något nytt? Man kan väl säga att bekanta saker kan ses i ett nytt ljus beroende på den aktuella situationen.

Har bibelläsningen hjälpt dig?

Absolut! Den ger mig styrka och stöd i vardagen. Tyvärr har Bibeln också gett mig anledning till bekymmer och oro ibland, till exempel då det handlat om Nya testamentets stora och svåra krav.

I vilket livsskede har Bibeln varit extra viktig för dig?

Kanske itonåren, underskriftsskolan och de närmaste åren efter den, då jag sökte en stabil grund för min livsfilosofi.

Försöker du följa Bibelns livsråd i din vardag?

Ja, till exempel det dubbla kärleksbudet som man kan läsa om i Luk 10:27: "Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och av all din själ och av all din kraft och av allt förstånd, och din nästa såsom dig själv." Det är ett ständigt rättesnöre för mig. Sedan finns det andra råd jag inte följer som jag tänker att hör till en annan kultur och en annan tid. Exempelvis att kvinnor inte ska ha kort hår eller be utan duk på huvudet.

Har Bibeln något att säga till dagens människor?

Tiderna förändras, kulturer, na likaså, men människan som kropp, själ och ande består med de stora frågorna om livets mening och många svar kan finnas i Bibeln.

Vem vill du ge stafettpippen vidare åt?

Till min händiga, gospel-sjungande vän **Mary Nystrand** från Kimo.

i det lilla och vardagliga behöver jag.

Finns det något bibelställe du har svårt med?

Ett av de besvärligaste är Luk 16:10. "Den som är trogen i det minsta, han är ock trogen i vad mer är." För mig känns det som en uppmaning till pedanteri som jag inte kan leva upp till. Jag bryr mig inte om ifall fönstren är smutsiga. Fönstertvätt är något av det världsligas-

te och mest lågprioriterade jag kan tänka mig i mitt liv. Är det då ett tecken på att jag inte är "trogen i det minsta" och alltså inte heller är värdig att anförtros mera ansvarsfulla uppgifter? Men då brukar jag försöka trösta mig med Jesu ord till Marta i Lukasevangeliets tionde kapitel: "Allenast ett är nödvändigt." Det är viktigare att lyssna till Herrens ord och att finnas till för sina medmänniskor än att ha

bekymmer om det jordiska. Åtminstone för mig.

Brukar du ofta läsa Bibeln?

Varje dag. Eller åtminstone 360 dagar per år. Daglig bibelläsning och bön är lika viktigt för mig som mat. Människan lever icke allenast av bröd. Om man tänker på kristendomens fyra ben, Bibeln, bönen, brödsbrytelsen och brödragemenskapen, så är det de två första som är viktigast för mig. När det gäller brödsbry-

telsen deltar jag i nattvarden om jag råkar vara i kyrkan. Brödra- och församlingsgemenskapen deltar jag sporadiskt i. Jag vill alltid känna att jag har en plats eller en upp-

Bibels
STAFETTEN

Här berättar någon varje vecka om sitt favoritställe i Bibeln. Personen väljer också vem som står i tur att svara.

UTSE BORGÅ STIFTS VACKRASTE PLATS!
Tävla & vinn!

Borgå stift fyller 90 år i år! Det vill vi fira genom att låta er utse Borgå stifts vackraste plats. Det kan vara en plats med kyrklig anknytning: ett bönehus, en fattiggubbe, ett kapell, en begravningsplats, en lägergård – du väljer!

Skicka eller mejla in ditt bidrag före 31.8 och delta i utlottningen av ett bokpaket från Fontana Media! Du kan också gå in på vår Facebooksida och delta i tävlingen.

Fontana Media
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
info@fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30
www.fontanamedia.fi

Fontana Media

